

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χάραν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς εὐαγγέλιον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἔν γένει ἂν ἑλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδιότητος μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος

Ἀθήναι 21 Νοεμβρίου 1931

Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 51

ΚΑΡΛ ΕΒΑΛΤ

ΟΙ ΘΕΡΜΕΣ ΧΩΡΕΣ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

— Μὰ τοὺς σπόρους δὲν μπορεῖτε νὰ τοὺς χωνέψετε, ἐξακολούθησε ἡ συκιά. Περνᾶνε μονάχα ἀπὸ μέσα σας κι' ὕστερα πέφτουν στὸ χῶμα, μαζὶ μὲ τὸ λίπασμα ποὺ τοὺς χρειάζεται. Κι' ἀπὸ κεῖ φυτρώνουν ὕστερα μικρὲς μικρὲς συκιές... χὰ χὰ... κι' ἐσεῖς τίς ἔχετε σπείρει!

Τὸ λελέκι, ἀπάνω στὴν κορφή τῆς συκιάς, κοίταζε γύρω του.

— Ἐ, ψίτ, συκιά, εἶπε. Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ σέρνεται κάτω στὰ πόδια σου; Τώρα μπῆκε μέσα στὴν κουφάλα τοῦ κορμοῦ σου. Τώρα πρόβαλε πάλι.

— Μὰ αὐτὸ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα φίδια ποὺ σοῦ ἔλεγα, ἀγαπητὸ λελέκι, εἶπε ἡ συκιά. Τώρα εἶμαι περίεργη νὰ ἰδῶ πῶς θὰ τὸ φᾶς.

Τὸ λελέκι κοίταζε ἄφωνο, μὲ γουρλωμένα μάτια, τὸ φίδι ποὺ σεργιόταν ἀργὰ-ἀργὰ στὸ χῶμα.

Στάθηκε, στριφογύρισε ὅλο τὸ κορμὶ του κι' ἔγινε σὰν κουλούρα ὕστερα σήκωσε τὸ κεφάλι καὶ κοίταξε γιὰ κυνήγι. Τὸ λελέκι λογάρισε πῶς τὸ μακρὸς του θάταν πάνω ἀπὸ δώδεκα ὀργυιές. Κι' ἦταν τόσο χοντρό!

— Λοιπὸν, ἀγαπητὸ λελέκι, ἂν πρόκειται νὰ τὸ φᾶς, πρέπει νὰ κάνης γρήγορα, γιατί ἄλλιως εἶναι φόβος μήπως φύγη πάλι. Δὲν ἔχει ἀκόμη φάει τίποτε, καθὼς βλέπω, κι' ἔταν ἔχρη ἄδειο τὸ στομάχι του, εἶναι ἐξαιρετικὰ εὐκίνητο, εἶπε ἡ συκιά.

— Εἶναι αὐτό... εἶναι αὐτό... εἶναι αὐτὸ τὸ πράγμα ἕνα φίδι; τραύλισε τὸ λελέκι τρομοκρατημένο κι' ἀνέβηκε ἕνα κλαδί ψηλότερα.

— Ναι... ἐδῶ στὸν τόπο μας δὲν ἔχομε καλύτερα, εἶπε ἡ συκιά. Μήπως δὲν σοῦ φαίνεται ἀρκετὰ μεγάλο; Φά'το αὐτὸ πρῶτα μὲ τὴν ἡσυχία σου. Ὡς τὸ βράδυ θάρρουν κάμποσα ἀκόμη, καθὼς θὰ ἰδῆς.

Καταφοβισμένο, τὸ λελέκι κοίταζε τὸ φίδι. Φοβόταν μήπως δοκίμαζε νὰ ση-

κώσει τὸ κεφάλι του ὡς τὴν κορφή τοῦ δέντρου.

Ἐξαφνα τὸ φίδι μαζεύτηκε ἀπότομα, ἔμεινε δρότελα ἀκίνητο καὶ κοίταξε μὲ τὰ γυαλένια μάτια του μπροστά του.

— Τί κάνει τώρα; τί ἔχει σκοπὸ νὰ κάνει; Θ' ἀνέβη ἐδῶ ἐπάνω; Μπορεῖ νὰ πηδήσῃ; ρωτοῦσε τὸ λελέκι κατατρομαγμένο καὶ πηδοῦσε ἀνήσυχο ἀπάνω στὸ κλαρί του.

Ἄν μπορούσε, θὰ εἶχε πετάξει κιόλας μακριά. Μὰ ὁ φόβος τοῦ παρέλυε καὶ τὰ φτερά του καὶ τὴ θέλησή του.

— Ὅχι δά... ὡς ἐδῶ ἐπάνω δὲν θὰ πηδήσῃ, εἶπε ἡ συκιά. Δὲν μπορεῖς νάχης τὴν ἀπαίτηση νᾶρχεται μόνο του τὸ φαί καὶ νὰ μπαίνει μὲς στὸ στόμα σου! Ὑστερα, ἂν δὲν κάνω λάθος, καὶ τὸ ἴδιο τὸ φίδι νοιάζεται τώρα γιὰ τὸ δικό του τὸ φαί. Πρόσεξε νὰ ἰδῆς... νά, νά το!.. καλὰ τὸ εἶπα ἐγώ... νὰ μὴ ἀντιλόπη πού ἔρχεται. Ἀχ, Θεέ μου, τὸ ἄμοιρο τὸ πλάσμα! Λίγη εἶναι ἡ ζωὴ της. Σὲ λίγη ὥρα θὰ βρῖσκεται μὲς στὸ στομάχι

τοῦ φιδιοῦ. Ἀχ, ναί, τὰ ζῶα εἶναι φοβερὰ μ' αὐτὴ τὴν ἄγρια κι' ἀκατανίκητη δίψα τους γιὰ τὸ αἷμα.

— Φοβερά!... ἐπιθεδαίωσε καὶ τὸ λελέκι ἀνατριχιάζοντας σ' ὅλο τὸ κορμὶ του.

— Ἐννοια σου καὶ τοῦ λόγου σου δὲν εἶσαι καλύτερος ἀπὸ τ' ἄλλα, εἶπε ἡ συκιά. Μόλις τὸ φίδι φάει τὴν ἀντιλόπη, θὰ φᾶς κι' ἐσὺ τὸ φίδι.

— Ὅχι, ὄχι, δὲ θὰ τὸ φάω! φώναξε τὸ λελέκι. Μὲ κανένα τρόπο δὲν τὸ κάνω αὐτὸ τὸ πράγμα. Δὲν κουνιέμαι ἀπὸ δῶ, κι' ἂν ἀκόμη μοῦ πῇ κανεὶς πῶς θὰ γιαιτρευτῇ τὸ φτερό μου.

— Ἀ, ἔτσι λοιπὸν; εἶπε ἡ συκιά. Ἀλλαξες γνώμη; Μὰ, νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, ἀπ' τὴν ἀρχὴ ἐγὼ δὲν ἔδωσα καὶ τόση πίστη στὶς κοῦρες ποὺ μοῦ ἔκοβες. Γιὰ τ' ἄλλα ποὺ μοῦ εἶπες, δὲν ξέρω ἂν εἶναι ἀλήθεια ἢ ψέματα. Μὰ τὸ πῶς ἕνας τιποτένιος, ἕνας μικρούλης σὰν καὶ σένα, θὰ πιάσῃ καὶ θὰ φάῃ ἕνα τέτοιο φίδι, αὐτὸ μὰ τὴν ἀλήθεια, ἦταν

ΕΙΚΟΝΕΣ ... ΓΑΤΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

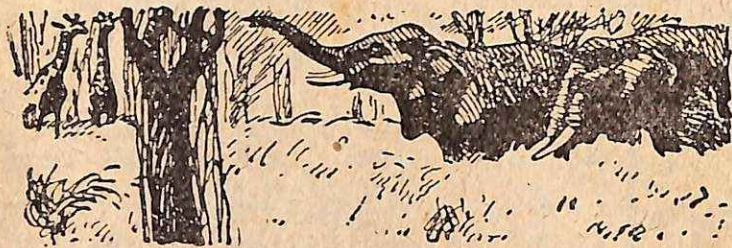

Οἱ δύο γάτες τοῦ σπιτιοῦ ἔφεραν στὸν κόσμον ἀπὸ τρία γατάκια καθεμιά. Τώρα ζοῦν ἀνακατεμένα: Εἶναι ἕξη ἀδελφία ποὺ ἔχουν δύο μητέρες. Μὰ κι' οἱ μητέρες τους δὲν ξεχωρίζουν πιά τὰ δικά τους...

έξωφρενικό! Ούτε στιγμή δὲν τὸ πίστεψα! — Τὰ τρώω τὰ φίδια, διαμαρτυρήθηκε τὸ λελέκι. Μὰ ἐκεῖνα εἶναι φίδια μικρά, καθὼς πρέπει φίδια, εὐρωπαϊκά φίδια, πῶς τὸ λένε!

— Πρόσεξε τώρα, εἶπε ἡ σκυιά. Νὰ ἡ ἀντιλόπη καὶ νὰ τὸ φίδι πού ἐτοιμάζεται νὰ χυμῆξη καταπάνω της. Σὲ λίγα λεπτά θάχουν τελειώσει δλα.

Κι' ἀλήθεια, ἡ ἀντιλόπη πλησίασε χοροπηδώντας, χωρὶς νὰ υποψιαστῇ τὸν κίνδυνον. Κοίταξε γύρω της μὲ τὰ ἡμέρα καστανὰ μάτια της, βέλαξε σιγανά καὶ σήκωσε τὰ μπροστινά της πόδια γιὰ νὰ πηδήσῃ. Μὰ τὸ φίδι εἶχε πέσει κιόλας ἐπάνω της· τυλίχτηκε γύρω στὸ κορμί της καὶ τὸ ἐσφίξε τόσο δυνατὰ, πού τὸ κακόμοιρο τὸ ζωὸ ζουλίχτηκε ἀπὸ τὸ φοβερό αὐτὸ σφίξιμο. Μόλις πρόφτασε νὰ βγάλῃ μιὰ φωνὴ κι' ἦταν νεκρό. Ἡ συ-

«Ἐπειτα ἦρθε ἓνα πλήθος ἀπὸ ἐλέφαντες...» (Σελ. 590 στ. β').

κιὰ καὶ τὸ λελέκι ἄκουσαν τὰ κόκκαλά της πού ἐσπάζαν.

— Πάει κι' αὐτό! εἶπε ἡ σκυιά μελαγχολικά. Εὐτυχῶς πού ὁ θάνατός της ἦταν γρήγορος. Τώρα κοιτάξε νὰ ἴδῃς πῶς θὰ τῇ φάγῃ τὸ φίδι.

Κι' ὁ λέλεκος εἶδε πῶς ἄφησε τὸ φίδι τὴν ἀντιλόπη νὰ πέσῃ κάτω καὶ πῶς ἄρχισα ὕστερα νὰ τὴν καταπνίγῃ δλόκληρη, χωρὶς νὰ τὴν μασήσῃ ἢ νὰ τὴν κομματιάσῃ πρῶτα. Ἄρχισε ἀπὸ τὸ κεφάλι καὶ σιγά-σιγά ἔφτασε ὡς τὴν οὐρά. Πέρασε κάμποση ὥρα ὡς πού νὰ κατεδάσῃ τὸ φίδι τὴ φρερὴ αὐτὴ μπουκιά, μὰ στὸ τέλος τὰ κατάρρε. Τώρα ἡ ἀντιλόπη διακρινόταν δλόκληρη ὅπως ἦταν μὲς· στὴν κοιλιά τοῦ φιδιοῦ, καὶ τὸ δέρμα του ἦταν τόσο τεντωμένο, πού τὸ λελέκι νόμιζε πῶς θὰ σκάσῃ. Καὶ τὸ φόβον τοῦ τὸν εἶπε στὴ σκυιά.

— Ἐννοια σου καὶ δὲ σκάζει, εἶπε ἡ σκυιά, μ' ὅλο πού ἡ μπουκιά αὐτὴ εἶναι κάπως πολὺ μεγάλη. Μιὰ χήνα ἢ ἓνα λελέκι θὰ ἦταν πιὸ εὐκολοχώνευτα. Μὰ τὸ φίδι ἦταν τόσο πεινασμένο ἀπὸ τὴ μακριὰ νηστεία, πού ἄρπαξε τὸ πρῶτο πού βρέθηκε μπροστά του. Τώρα θὰ μείνῃ ξαπλωμένο ὥσπου νὰ τὸ χωνέψῃ. Κι' ὅσο θὰ τὸ χωνεύῃ, θὰ εἶναι τόσο ἐξαντλημένο κι' ἀδύνατο, πού δὲν θὰ μπορῇ νὰ βλάψῃ οὔτε μύγα. Τότε θὰ μποροῦσε νὰ πετάξῃς κάτω καὶ νὰρχίσῃς νὰ τὸ τρώς μὲ τὴν ἡσυχία σου, χωρὶς νὰ ἔχῃς τίποτε νὰ φοβηθῇς, ἀν δηλαδή

δὲν σοῦ κόπηκε στὸ μεταξὺ ἡ ὄρεξη.

— Εὐχαριστῶ πολὺ, εἶπε τὸ λελέκι πού ἔτρεπε ἀκόμη δλόκληρο ἀπὸ τὸ φόβο του. Τόσο δὲ ἀδύνατο ὅπως λὲς δὲν πιστεύω νὰ εἶναι.

— Περίμενε καὶ θὰ ἴδῃς. Στὰ δικὰ μας μέρη συμβαίνουν πολλὰ παράδοξα. Πολλὲς φορές γυρίζει τὸ φύλλο καὶ οἱ μικρότεροι νικοῦν τοὺς μεγάλους.

Ἡ ἡμέρα πέρασε, πέρασε κι' ἡ νύχτα. Τὸ ἄλλο πρωὶ τὸ φίδι βρισκόταν ἀκόμη στὴν ἴδια θέση. Φαινόταν σὰ νὰ κοιμάται. Τὰ μάτια του ἦταν κλειστά κι' ὅλο του τὸ κορμὶ κοιτόταν σὰν ἄψυχο. Ἡ ἀντιλόπη διακρινόταν ἀκόμα καθαρὰ μὲς· στὴν κοιλιά του, μόνο πού εἶχε κατεβεῖ λιγάκι παρακάτω.

— Τί εἶδους πλάσματα εἶναι αὐτὰ ποῦρχονται κατὰ δῶ; ρώτησε τὸ λελέκι. Μοιάζουν μὲ τὰ δικὰ μας τὰ μυρμήγκια, μόνο πού εἶναι πολὺ μεγαλύτερα, ὅπως καὶ κάθε τι ἐδῶ πέρα.

— Αὐτοὶ εἶναι οἱ τερμίτες, ἐξήγησε ἡ σκυιά. Ἐχε λίγη ὁπομονὴ καὶ σὲ λίγο θὰ ἴδῃς τί θὰ γίνῃ μὲ αὐτούς. Καὶ οἱ τερμίτες ἔρχονταν, ἑκατοντάδες... χιλιάδες... Περιτριγύρισαν τὸ φίδι, σκαρφάλωσαν ἐπάνω του, κι' ἄρχισαν νὰ τὸ τρῶνε. Μὲ ἐκπληξὴ καὶ τρόμο ἔβλεπε τὸ λελέκι πῶς τὸ φίδι οὔτε κἄν κουνιόταν. Πού καὶ πού τινάζονταν ἀπὸ τὸν πόνο καὶ μιὰ φορά ἀνοίξε τὸ ἓνα μάτι, μὰ ὕστερα τὸ κλείνει πάλι ἀμέσως. Τὸ λελέκι εἶχε ἀνοίξει τὸ στόμα του ἀπὸ τὴν ἐκπληξὴ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ κλείσῃ.

— Βλέπεις; εἶπε ἡ σκυιά. Ἔτσι εἶναι ὁ κόσμος. Αὐτὸς εἶναι ὁ νόμος τῆς φύσης καὶ κανεὶς δὲν ἔχει τίποτε νὰ πῇ σ' αὐτό. Τὸ φίδι εἶχε μείνῃ πολὺν καιρὸ νηστικό κι' ἔφαγε μονομιάς παρὰ πολὺ φαί. Κι' ὕστερα εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ πετύχῃ τὸ θῶμα του καὶ νὰ τὸ φάγῃ κοντὰ σὲ μιὰ τερμιτοφωλιά. Τώρα οἱ ὥρες του εἶναι μετρημένης. Δὲν μπορεῖ νὰ ὑπερασπιστῇ τὸν ἑαυτό του. Οὔτε μὲ τὸ μικρότερο μυρμήγκι δὲν μπορεῖ νὰ τὰ βάλῃ. Ἐγὼ σοῦ τῆπα. Μποροῦσε νὰ τὸ φῇς δίχως κανένα φόβο. Ἀλλωστε καὶ τώρα ἀκόμη μπορεῖς νὰ τὸ κάνῃς.

— Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ ἀπὸ ἓνα τέτοιο πρᾶγμα, ἔκανε τὸ λελέκι. Οὔτε εἶχα οὔτε καὶ ἔχω ἐγὼ τέτοιο σκοπό. Τὸ θέαμα ὅμως αὐτὸ εἶναι φριχτό. Ἐνα τέτοιο πρᾶγμα δὲν θὰ μπορούσε νὰ συμβῇ ποτὲ στὴν πατρίδα μου. — Μὰ συμβαίνει ἄραγε ποτὲ τίποτε κάτω κεῖ στὴν πετρίδα σας; — Τὸ λελέκι δὲν ἀπάντησε σ' αὐτὴ τὴν ἐρώτηση τῆς σκυιάς. Καθόταν ἀκίνητο

καὶ δὲν σήκωνε τὰ μάτια του ἀπὸ τὸ φίδι, πού ἔβλεπε νὰ τὸ τρῶνε ζωντανό.

Τὴν ἄλλη μέρα δλα εἶχαν τελειώσει. Ἀπὸ τὸ φίδι δὲν ἔμεινε παρὰ ὁ σκελετός του κι' ὁ σκελετός τῆς ἀντιλόπης. Οἱ τερμίτες εἶχαν ἐξαφανισθεῖ.

Μ' αὐτὴ τὴν ἱστορίαν ὅμως, τὸ λελέκι εἶχε χάσει ὅλη του τὴν ὄρεξη γιὰ κάμποσο καιρό.

— Ὅσοσο πρέπει κάτι νὰ βρῇς γιὰ νὰ φῇς, εἶπε ἡ σκυιά. Δὲν χορταίνει βέβαια κανεὶς μὲ στενοχώρια.

Γύρω τους δλα μπουμπουκιάζαν κι' ἀνθοῦσαν καὶ μεγάλωναν. Ποτέ του τὸ λελέκι δὲν εἶχε ξαναῖδε μιὰ τέτοια πλούσια βλάστηση, μιὰ τέτοια εὐφορία. Χιλιάδες χιλιάδων λουλούδια στόλιζαν τὴ γῆ. Τὸ χόρτο πρασίνιζε, τὰ πουλιά κελαῖδοῦσαν, τὰ ζωὰ μούγκριζαν καὶ φώναζαν καὶ κυνηγοῦσαν τὸνα τ' ἄλλο. Ἦταν ἐκεῖ ἡ ἔβρις, πού οἱ ἄνθρωποι τὴ θεωροῦσαν ἱερώτερη κι' ἀπὸ τὸν λέλεκα ἀκόμη, καὶ ὁ μεγάλος πελεκάνος.

Τὸ μικρὸ λελέκι τοῦ βοριά, πού καθόταν στὴν κορφή τῆς σκυιάς, ἐνοιώθε δλότελα ἀσήμαντο τὸν ἑαυτό του. Κανένας δὲ φαινόταν νὰ νοιάζεται γι' αὐτό. Οἱ σκέψεις του γύριζαν μὲ νοσταλγία στὴ στέγη τῆς ἐκκλησίας τοῦ χωριοῦ του, ὅπου θάχτιζε τὴ φωλιά του, καὶ στὴν ἀστατή ἀρραβωνιαστικιά του, πού δίχως ἄλλο τώρα ἦταν παντρεμένη καὶ θὰ εἶχε καὶ παιδιὰ, καὶ θὰ τὸν εἶχε ξεχάσει δλότελα.

Κάτι ἔπρεπε ὅπωςδὴποτε νὰ φάγῃ κι' ὁ ἄμοιρος ὁ λέλεκος. Σ' αὐτὸ ἡ σκυιά εἶχε δίκιο. Κι' ὅσο προχωροῦσε ἡ μέρα καὶ γινόταν μεγαλύτερη ἡ πείνα του, τόσο περισσότερο τοῦ ἄρεσαν οἱ παχειές κάμπιες καὶ τὰ σκουλήκια πού ἔβλεπε γύρω, κι' ἄρχισε νὰ τὰ τρώῃ μ' ἀφάνταστη ὄρεξη. Τὸ φαί τὸν ἔκανε νὰ νιώσῃ κάπως πιὸ δυναμωμένο τὸ ἑαυτό του καὶ νὰ ξεχάσῃ τίς στενοχώριες καὶ τίς ἐννοίες του μὲ τὸ ὥραϊο θέαμα πού παρυσιαζόταν μπροστά του. Καὶ τὸ θέαμα αὐτὸ ἔγινε ἀκόμη ὥραιότερο δταν ἀπλώθηκε ἡ νύχτα. καὶ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ἄρχισε ν' ἀσημῶνῃ τὰ νερά τοῦ Νείλου.

— Κοίτα! κοίτα! φώναξε τὸ λελέκι στὴ φίληνά του τὴ σκυιά πού στὴν κορφή της ἐξακολουθοῦσε ἀκόμη νὰ κοιτῇ καὶ δὲν ἔφραγε παρὰ μονάχα γιὰ νὰ πετάξῃ λίγο πέρα πέρα, νὰ τσακώσῃ κανένα σκουλήκι· ἢ καμμιά κάμπια κι' ὕστερα πάλι ξαναγύριζε ἀμέσως. Γιὰ κοίτα, καλὲ ἐκεῖ! Ἐνα τόσο ὥραϊο θέαμα δὲν εἶχα ξαναῖδε ποτέ μου. Τί εἶναι; — Αὐτὸ εἶναι ὁ λωτός, ἀποκρίθηκε ἡ σκυιά. Δὲν εἶναι ὥραϊος; Ἀπόψε πρωτάνοιξε τὰ πέταλά του.

— Θαυμάσιος εἶναι! εἶπε τὸ λελέκι καὶ κοίταξε τὸ λουλούδι ἐκστατικό.

Ἐκεῖνο λιχνίζονταν στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ποταμοῦ τὸ ἴδιο ὅπως κι' οἱ νυμφαῖες στὶς λίμνες τῆς Εὐρώπης. Ἦταν

ΚΑΝΕΛΛΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

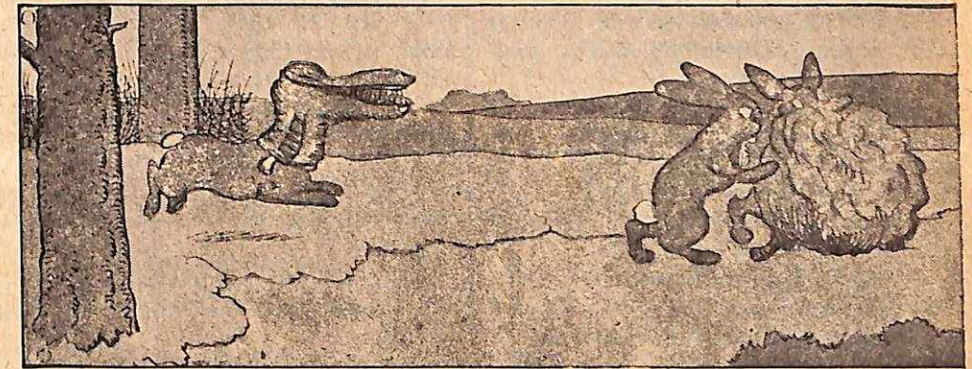
[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΖ'.

Ἐκαμα ἀμέσως τὸ σχέδιό μου καί, μιὰ καὶ δύο, χώνω τὸ κεφάλι μου μέσα στὸ παλιοπάπουτσο κι' ἀρχίζω νὰ τρέχω ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

Ἀπὸ τίς τρύπες καὶ τίς σχισμάδες πού εἶχε παντοῦ ἡ παράξενη μάσκα μου, μποροῦσα νὰ βλέπω... χωρὶς νὰ μὲ βλέπουν. Καὶ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς περιγράψω τὴ διασκέδαση πού ἔκαμα μ' αὐτὸ τὸ μασκάρεμα!

Μὰ γιὰ φαντάσου, νὰ μὴν εἶσαι παρὰ ἓνα μικρὸ κι' ἀδύνατο κουνέλι, καὶ νὰ βλέπῃς νὰ φεύγουν μπροστά σου καὶ νὰ κρύβονται τρομαγμένα, σὰ νὰ τὰ κυνηγοῦσε πεινασμένο θεριό, καὶ τὰ μεγάλα ἀκόμα ζωὰ τοῦ δάσους! Γιατί

ὅπως γελάστηκα κι' ἐγὼ, γελιούνταν τώρα κι' αὐτὰ καί, ἀπὸ μακριὰ, καθὼς ἔτρεχα μάλιστα, μ' ἐπαιρναν γιὰ ἓνα καινούριο, πρωτόφαντο ζωντανό, πού δὲν ἤξεραν τί καπνὸ φουμάρει, μὰ πού τάνοιχτὰ πάντα σαγόνια του μὲ τὰ πολλὰ καὶ μυτερὰ δόντια δὲν προμηνοῦσαν τίποτα καλὸ. «Μωρὲ τ' εἶναι τοῦτο; Μάννα μου!» ἄκουγα ἀπὸ παντοῦ. Ἐ καὶ νᾶξεραν—ὁ λύκος, ἡ ἀλεπού, τὸ τσακάλι—πῶς δὲν ἦταν παρὰ ὁ Κανελλῆς μ' ἓνα παπούτσι γιὰ καπέλλο!..

Τὸ πιὸ νόστιμο εἶναι τοῦτο: Καθὼς ἔτρεχα, σπέρνοντας παντοῦ τὸν πανικό, βλέπω ἀπὸ μακριὰ ἓνα θεοράτο λάχανο, πού τὸ ἔτρωγαν ἡσυχά-ἡσυχά

δύο κουνέλια. Δὲν μὲ εἶχαν ἰδεῖ, ἐννοεῖται, κι' ἐξακολουθοῦσαν τὴν εὐωχίαν τους μὲ λαιμαργία καὶ μ' εὐχαρίστηση μεγάλη. Γιατί τὸ λάχανο ἔκεινο ἦταν τόσο ἄσπρο, τόσο φρέσκο, τόσο δροσερό!

Ἄξαφνα ἀκούνε τὰ βήματά μου—εἶχα πλησιάσει—καὶ γυρίζουν πρὸς τὸ μέρος μου. Ἐ, καὶ νὰ βλέπατε τὴν τρομάρα τους! Ἀφῆσαν τὸ λάχανο, τῶβαν στὰ πόδια καὶ χάθηκαν ὡς πού νὰ πῆς κίμνο!

Ἐ σειρά μου, εἶπα νὰ καθίσω κι' ἐγὼ στὸ τραπέζι.

Μιὰ καὶ δύο, βγάσω τὸ παπούτσι καὶ στρώνουμαι. Πόσο ἡ εὐθυμία ἀνοίγει τὴν ὄρεξη! Ποτέ λάχανο δὲν μοῦ φάνηκε ὥραιότερο! Γέμισα τὴν κοιλιά μου ὅσο δὲν χωροῦσε πιὰ, κι' ἤμουν εὐθυμὸς ὅλη τὴν ἡμέρα.

* *

Ἐδῶ, παιδιὰ μου, τελειώνω τὴν ἐξιτόρησιν τῆς νεανικῆς μου ζωῆς. Ἀρ-

γότερα βέβαια είχα κι' άλλες περιπέτειες, πιδ περιέργες και πιδ νόστιμες κι' απ' όσες σ'ας διηγήθηκα. 'Αλλ' αυτές θα σ'ας τις διηγηθώ... του χρόνου. Σ'ας αφίνω λοιπόν, σ'ας χαιρετώ και καλή αντάμωση!

(Τέλος)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Η ΞΕΝΙΤΕΙΑ

Εσπούδαζε δυό χρόνια στο Παρίσι. Τί χαρά είχαν όλοι σ'το σπίτι, όταν έλαβαν το τελευταίο γράμμα του!

— Αυτό είναι το τελευταίο γράμμα μου, τούς έγγραφε· σ'ε λίγες μέρες θα είμαι μαζί σας.

Πόσο τόν αγαπούσαν το Γιώργο τους! Ούτε ο μπαμπάς ούτε η μαμμά ούτε τα δέρφια του θυμούνταν να τούς έλύπησε ποτέ. Πάντα καλόγνωμος, πάντα υπάκουος, πάντα γελαστός.

Έκλαψαν πολύ όλοι, όταν έφυγε. Τη θυμούνται εκείνη τη συννεφιασμένη και μελαγχολική ημέρα του 'Οκτώβρη, όταν τον κατευόδιαν στο βαπόρι.

Αλλά όλα αυτά πέρασαν. Τώρα θα έλθει και θα λησμονηθούν όλα.

— Να το Παρίσι, κοιτάζουν τα παιδιά στο χάρτη, να και η γραμμή του σιδηροδρόμου. Στις 17 του μηνός θα φύγει. Έχουμε σήμερα 16. Αύριο φεύγει. Τί χαρά! Να και η Λυών, να και η Μασσαλία.

Τρέχει και η Γιούλα να ιδεί σαν τούς μεγάλους στο χάρτη.

— Πού είναι; πού είναι;
— Πού;
— 'Ο Γιώργος.
— Χά, χά! 'Ο Γιώργος δε φαίνεται. Το Παρίσι φαίνεται.
— Πούναί το;
— Νά το.

— Τι κοντά πού είναι! και να μην έρχεται ο Γιώργος μας να τόν βλέπουμε ταχτικά!

Την άλλη μέρα, πρωτ-πρωτ, ήταν πάλι όλοι μπροστά στο χάρτη.

— Θάχρη μπει πλέον στο τραίνο. 'Ο σιδηροδρόμος τρέχει, να έδω.

Κι' ακούμπησαν όλοι το δάχτυλό τους στο χάρτη, και αυτή η Γιούλα ακόμη. Σ'ε δυό δευτερόλεπτα είχαν φθάσει πιά στη Μασσαλία.

— Στις 23 του μηνός θα είναι έδω, είπε ο μεγαλύτερος, έτσι γράφει.

— Τρέχω να του ετοιμάσω το δωμάτιό του, είπε η μεγαλύτερη αδελφή του Κατίνα. Και με γρηγοράδα, πού μόνον η άδολη αγάπη παράγει, έσκούπισε, ξεσκόνισε, έστρωσε το κρεβάτι, ξεκρέμασε, εκρέμασε, διόρθωσε, ως και νερό ακόμη έβαλε στο νιπτήρα, να τ'α βρή όλα έτοιμα ο αδερφούλης της ο Γιώργος.

Πόσο άργα περνούσαν οι ημέρες! Μά δε θάρρη έπιτέλους αυτή η 23!

'Αλλ' είτε χαιρόμαστε, είτε λυπόμαστε, είτε αγαπάμε, είτε μισούμε, ο χρόνος περνά πάντοτε το ίδιο ψυχρός και αδιάφορος.

Με την ίδια αδιαφορία πού φέρνει τις κακές ημέρες φέρνει και τις καλές.

Έτσι έφερε και την 23.

Από το πρωτ τα παιδιά φόρεσαν τα καλά τους και ήταν έτοιμα για το λιμάνι, αλλά τούς έκοψε τη φόρα ο πατέρας τους.

— Από τώρα; τούς λέει. Το βαπόρι θα 'ρθη στις 5 το απόγευμα. Τί θα κάμετε στο λιμάνι; να ψηθήτε στον ήλιο;
— Μά αν έρθη νωρίτερα το βαπόρι, να μ'ην εύρη ο Γιώργος μας κανένα να τόν περιμένει;

— Και βασιλιά να έφερνε το βαπόρι, δεν μπορεί να'ρθη νωρίτερα; αργότερα μάλιστα.

Αυτό ήταν το πρώτο σύννεφο στη χαρά τους για την επάνοδο του αδελφού τους.

Εκάθησαν λοιπόν σιωπηλοί στο σπίτι και δεν έβλεπαν πλέον το χάρτη αλλά το ρολόγι.

Αλλά και οι ώρες περνούν όπως και οι ημέρες, κι' ας φαίνονται οι δείκτες του ρολογιού κολλημένοι.

Στις τέσσερις ξεκίνησαν όλοι πανηγυρικά για το λιμάνι.

Τα μάτια έρευνούν στον ορίζοντα, να ιδούν τον καπνό, τ'α σημάδι του βαποριού.

— Νά ο καπνός, να ο καπνός! φώναξαν τα παιδιά διαμιάς, κι' έχτυπούσαν τα παλαμάκια, κι' έπηδούσαν από τη χαρά τους. 'Ο καπνός ήταν το πρώτο σημάδι του Γιώργου.

Μια μούρη στήλη φαίνονταν στον ορίζοντα. 'Ο άνεμος τη χόριζε σ'ε διάφορους κλάδους, και φαίνονταν στη φαντασία των παιδιών ότι ο καπνός αυτός ήταν ο Γιώργος ο ίδιος ανεβασμένος σ'ενα κατάρτι με ανοιχτά τα χέρια και τούς κάνει σημεία.

Το βαπόρι πλησίαζε. Τα μάτια της μαμμάς ήταν βουρκωμένα, το πρόσωπο του μπαμπά είχε εκφραση ανυπομονησίας. Τα παιδιά κοίταζαν το βαπόρι, κοιτάζαν και τα πρόσωπα των γονιών τους. Κανείς δε μιλούσε. Οι καρδιές χτυπούσαν δυνατά.

— Να πάρουμε μι'ά βάρκα, να τόν προυπαντήσουμε στο βαπόρι, έπρότεινε η μαμμά.

— Όχι, είπε ο μπαμπάς, καλύτερα να τόν δεχτούμε έδω.

Εγνώριζε ο μπαμπάς ότι οι βάρκες δεν σηκώνουν μεγάλους ένθουσιασμούς.

Τα παιδιά ήταν ζωηρά και άτθιασσα, και στη στιγμή της φασαρίας, της συναντήσεως, στο θόρυβο των έπιδατων, μπορούσε κανένα να περφε στη θάλασσα.

Ήθελε να είναι η εύτυχία τους αδιάταχτη.

— Θα μείνουμε έδω στην αποβάθρα σ'τα σίγουρα.

Αδειες βάρκες περικύκλωναν το βαπόρι κι' άρχισαν να γυρίζουν γεμάτες. Μαντήλια κουνιούνταν από τις βάρκες, μαντήλια από την προκυμαία.

Ποιά απ' αυτά να ήταν του Γιώργου; Νά τος! όρθος στη βάρκα χαιρετούσε με το χέρι.

Ο μπαμπάς έδλεπε άπληστα το ξενιτεμένο παιδί του, και με τα χέρια του συγκρατούσε τα άλλα παιδιά να μ'ην πέσουν στη θάλασσα.

Πρώτη η μαμμά τόν έδέχθηκε στην άγκαλιά της. Τα δάκρυά της έδρεχαν τα μάγουλά του. Τόν φιλούσε σιωπηλά και αχόρταγα, και δεν ήθελε να τόν αφήσει από την άγκαλιά της.

Φτάνει πιά, μαμμά, θέλουμε κι' έμεις! διαμαρτυρήθηκαν τα παιδιά.

Και τού ρίχτηκαν όλα μαζί και τόν καταφιλούσαν, και τόν χάιδευαν.

Τελευταίος ο μπαμπάς τόν άγκάλιασε και τόν έφίλησε έπίσημα και σεβαρά.

Ξεκίνησαν για το σπίτι.

Σπάνια σ'τόν κόσμο μπορούσε να βρεθ'η συνοδεία πιδ χαρούμενη.

Ο Γιώργος ήταν σ'το κέντρο, και δυό αδέρφια τόν κρατούσαν από το ένα χέρι και δυό από το άλλο σ'αν αλχημάλωτο.

Σ'το σπίτι, όλα ξυπνούσαν στο Γιώργο γλυκιές αναμνήσεις, και τ'α έπιπλα και οι εικόνες και η γάτα και το καναρίνι, όλα, όλα. Όλα τ'α έδλεπε, όλα τ'α έφαινε.

Αλλά πράγμα περίεργο! όλοι τούς άρχισαν να καταλαβαίνουν ότι μεταξύ αυτών και του Γεώργου ταν κάτι ήταν στη μέση. Σ'αν έπιφυλακτικό τόν έβλεπαν. Δεν είχε τόσο ένθουσιασμό όσον αυτοί. Δες και η ξενιτεία κάτι είχε βάλει μεταξύ τους.

Τί πράγμα ήταν αυτό, δεν μπορούσε κανείς να τ'α πρόσδιορίση, ούτε αυτός έπατέρας. Όλα ήταν καλά και ευχάριστα. Η υγεία όλων καλή, οι βαθμοί του Γεώργου ώραιοι, αυτός κύριος πλέον Παριζιάνος, η μορφή του είχε κάποια λεπτότητα και ευγένεια, το ίδιο και οι τρόποι του.

Αλλ' ούτε τ'α άγκαλιόσμάτ'α του, ούτε τ'α φιλά του ήταν τόσο ξεστά, όσο τ'α δικά τους.

Το βλέμμα του γύριζε με γλύκα σ'τα προσφιλή του πρόσωπα, κάποτε όμως προσηλώνονταν άδριαστα σ'το κενόν, σ'αν να έβλεπε κόσμους μακρινούς, γνωστούς μόνο σ'αυτόν.

Ήθελαν να τόν ρωτήσουν τί ήταν αυτό το ξένο πράγμα, πού ήταν ανάμεσά τους, αλλ' ούτε αυτοί ήξεραν συγκεκριμένα τί να τόν ρωτήσουν, ούτε αυτός τί να τούς αποκρίθ'η.

Μά τί ήταν λοιπόν αυτό;

Ήταν το Παρίσι όλόκληρο.

Οι διακοπές πέρασαν ευχάριστα. Η σκιά όμως μεταξύ αυτών και του Γεώρ-

γυ έξακολουθούσε να υπάρχει πάντοτε.

Και όταν τόν 'Οκτώβρη τόν συνόδεψαν πάλι στο βαπόρι για το Παρίσι, και αυτοί κι' ο Γεώργος έκλαψαν λιγώτερο από την πρώτη φορά.

Π. Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΒΑΦΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

— Συνέχεια από το προηγ. και τέλος —

Καίει το φτερό και στη στιγμή φανερώνεται μπροστά του ο αέτος.

— Τί προστάξεις, αφέντη; τόν ρωτά.

— Να τρέξης να προφτάσης το περιστεράκι πού έστειλε η βασιλοπούλα να τ'α φέρη τ'α θάνατο νερό. Μάδησέ το, τσίμπησέ το, πάρ' του το μπουκαλάκι και φέρε μου το έμένα.

Απλώνει ο αέτος τις φτερούγες του, πετάει, προφτάνει το περιστεράκι, πού έ,τι γύριζε με τ'α θάνατο νερό σ'το στόμα. Τ'α τσιμπάει, τ'α μαζάει, τ'α παίρνει το μπουκαλάκι και τ'α πάει σ'το παιδί.

Πάει το παιδί στη βασιλοπούλα, ραντίζει τη σκοτωμένη με τ'α θάνατο νερό, στη στιγμή πετάχτηκε κείνη ζωντανή.

Απόρησε η βασιλοπούλα.

— Μωρέ αυτός είναι τετραπέρατος! λέει.

Είχε και την έννοια τί έγινε το περιστεράκι. Καμιά φορά γυρίζει εκείνο πίσω, μαδημένο, ξεπουπουλιασμένο, τσιμπημένο.

— Αχ, κυρά μου, τ'α λέει. Τ'ο και τ'ο τ'α θάρρη.

Εστάτισε η βασιλοπούλα σ'αν τ'ακουσε. Φωνάζει το παιδί και τ'ο λέει:

— Τ'ο πρώτο σ'οίχημα καλά τ'ο κέρδισες. Αν κερδίσης και τ'α άλλο, τότε θ'α με πάρης γυναίκα σου.

Τόν πάει σ'ε μι'ά αποθήκη πού ήταν γεμάτη ίσαμε πάνω σιτάρι και κριθάρι άνακατάτο.

— Σ'ε μι'ά εβδομάδα, τ'ο λέει, να ξεχωρίσης όλο τ'ο σιτάρι απ' το κριθάρι, πού να μ'η λείψη ούτ'ενα σπειρί.

Φεύγει και τόν αφήνει μέσα. Κάθε τ'ο καίμένο τ'ο παιδί, π'άνει να ξεχωρίση το σιτάρι από τ'ο κριθάρι, παιδεύτηκε όλη την ημέρα και δε χώρισε παρά ένα σωρούλακι.

Δεν είναι δουλειά αυτή, λέει. Αν πηγαίνω έτσι, ούτε σ'ε ένα χρόνο δε θ'α τελειώσω, όχι σ'ε μι'ά εβδομάδα. Δεν καίω το μυρμηγκόφτερο να ιδω!

Καίει το μυρμηγκόφτερο, μαζεύονται όλα τ'α μυρμήγκια.

— Τί προστάξεις, αφέντη; τ'ο λέει.

— Να μ'ο κάνετε τ'α χάρη να ξεχωρίσετε τ'ο σιτάρι απ' το κριθάρι και να τ'α κάμετε δυό σωρούς.

Π'άνουν τ'α μυρμήγκια, πέφτουν επάνω σ'το σωρό, σ'ε μι'ά ώρα τόν είχαν μοιράσει. Από δ'ω το σιτάρι κι' από κ'ε

το κριθάρι. Πάει το παιδί στη βασιλοπούλα και τ'α λέει:

— 'Ο,τι με προστάξεις είναι έτοιμο.

Απόρησε η βασιλοπούλα.

— Πότε πρόφτασε να τελειώση; λέει. Κάτι μάγια θ'ακανε!

Κατεβαίνει στην αποθήκη και τί να δ'η; Χώρια τ'ο σιτάρι και χώρια τ'ο κριθάρι, πού δεν έλειπε ούτ'ενα σπειρί.

— Αίντε, τ'ο λέει, με κέρδισες! Τώρα θάρρη μαζί σου δ'που κι' αν π'ας.

Αλλά να τ'ο ξέρης. Εγώ για σένα έρχομαι κι' όχι γι' άλλον.

Τ'η μαπαρκάει το παιδί σ'ενα καράδι και βάζει πλώρη κατά τόν τόπο του.

Σ'αν ξανοιχτήκανε, κάθεται και τ'α τ'α λέει όλα. Πώς αυτός ήταν ο βαφτιστικός τ'ο βασιλιά, πώς τόν γέλασε ο σπανός, πώς τόν έβαλε να όρκιστ'η και πώς ήθελε να τόν ξεπαστρέψ'η.

Σ'αν τ'ακουσε αυτό, η βασιλοπούλα βγάζει το δαχτυλίδι της και τ'ο πετάει στη θάλασσα.

— Γιατί τ'ο πέταξες; λέει το παιδί.

— Έχω τ'ο λόγο μου, λέει η Χρυσομαλλούσα.

Καμιά φορά φτάνουν στο λιμάνι. Κανόνια, σμπάρα, πού ήρθε η Χρυσομαλλούσα για να γίν'η νύφη τ'ο βασιλιά. 'Ο σπανός έτριβε τ'α μάτια του και δεν τ'ο πίστευε. Από τ'η μι'ά μεριά χαιρόταν πού θ'απαίρνε τ'η Χρυσομαλλούσα για γυναίκα του, κι' από τ'ην άλλη έσκαζε πού ξαναγύρισε πίσω το παιδί.

Η Χρυσομαλλούσα ούτε γύριζε να τόν κοιτάξ'η Πήγαυε εκείνος, τ'ην ρώταγε, τ'ην ξαναρώταγε τότε θ'α παντρευόυνη, μι'ά εκείνη. Μι'ά μέρα τ'ο λέει:

— Να μ'ο β'ρης τ'ο δαχτυλίδι μου, πού μ'οδ'εσε στη θάλασσα όταν έρχόμουν, και τότε θ'α σ'ε πάρω. Ειδ' άλλ'ως δε σ'ε παίρνω.

Τί να κάνει ο σπανός; Πάει και βρίσκει το παιδί.

— Βρέ, τ'ο λέει, να ψάξης να β'ρης τ'ο δαχτυλίδι τ'ης Χρυσομαλλούσας, γι'ατί άλλ'ως θ'α σ'ο πάρω τ'ο κεφάλι. Και να μ'ο τ'ο δώσης σ'τα χέρια μου.

— 'Ε, λέει τ'ο κακόμοιρο τ'ο παιδί. Τώρα πιά έφτασε η ώρα μου να χαθώ. Πού να βρω τ'ο δαχτυλίδι;

Εκεί πού καθόταν έτσι άπελπισμένο θυμήθηκε τ'ο δελφίνι.

Δεν καίω, λέει, τ'ο φτερουγάκι του. Μπορεί να μ'ε βοηθήση να τ'ο βρω.

Πάει σ'το γι'αλό και καίει τ'ο φτερουγάκι τ'ο δελφινιού.

Στη στιγμή παρουσιάστηκε μπροστά τ'ο δελφίνι.

— Τί προστάξεις, αφέντη; τ'ο λέει.

— 'Αχ, καίμένο, λέει τ'ο παιδί. Τ'ης Χρυσομαλλούσας έπεσε τ'ο δαχτυλίδι τ'ης στη θάλασσα και τώρα μ'οδ'ε να τ'α τ'ο βρω. Ήρθα λοιπόν σ'ε σένα μήπως και μ'οπορ'εις να μ'ε βοηθήσης.

Βάζει τ'ο δελφίνι μι'ά σφυριξιά και

μαζεύονται όλα τ'α ψάρια τ'ο γι'αλού, απ' τ'ο πιδ μεγάλο ως τ'ο πιδ μικρό.

— Σ'τους όρισμούς σου, βασιλιά μας, τ'ο λέει. Τί προστάξεις;

— Τ'ης Χρυσομαλλούσας, λέει τ'ο δελφίνι, τ'ης έπεσε τ'ο δαχτυλίδι τ'ης μέσα στη θάλασσα. Μήπως ξέρει κανένα από σ'ας, πού βρίσκεται;

Μιλιά τ'α ψάρια. Καμιά φορά πετάγεται ένα λαυράκι.

— Σ'την κοιλίτσα μου είναι! λέει. Τ'ην ώρα πού τ'ο πέταξε στη θάλασσα, εγώ ήμουν από κάτω και τ'ο έχαψα.

Π'άνει τ'ο παιδί τ'ο λαυράκι, τ'ο ανοίγει τ'ην κοιλίτσα του, βγάζει τ'ο δαχτυλίδι, τ'ο πάει σ'το σπ'ανό. Χαρά πιά ο σπ'ανός! Τ'ο παίρνει και τ'ο δίνει τ'ης βασιλοπούλας.

— Πού τ'ο β'ρήκες; σ'ο τ'ο δαχτυλίδι; τ'ο λέει η Χρυσομαλλούσα.

— Εδούτηξα στη θάλασσα και τ'ο έβγαλα, λέει ο σπ'ανός. Βλέπεις σ'ο τ'ο έκανα τ'ο χατήρι. Τώρα πότε θ'α παντρευόυμ'ε;

— Να μ'ο φτιάσουν τ'α νυφικά μου κι' ύστερα, λέει η βασιλοπούλα.

Πέρασε μι'ά βδομάδα, πέρασαν δυό, κι' ακόμη τα νυφικά τ'ης βασιλοπούλας.

Απελπίστηκε ο σπ'ανός.

— Έκείνο τ'ο βρωμόπαιδο μ'ο σκ'άρωνε αυτή τ'η δουλειά, σκέφτηκε. Δεν είναι άλλ'ως, πρέπει να τόν ξεκάνω.

Φωνάζει τ'ο παιδί και τ'ο λέει:

— Να π'ας σ'το άμπέλι μου και να κατ'άξης τ'ους έργάτες πού σκάδουν.

Ξεκινάει τ'ο παιδί να πά'η, μ'α οι έργάτες ήταν άνθρωποι βαλμένοι ξεπίτηδες από τόν σπ'ανό, και μόλις έφτασε τ'ο παιδί, τόν π'άνουν με τ'α ξινάρια τους και τόν π'άνουν κομμάτια.

Περίμενε η βασιλοπούλα να φαν'η τ'ο παιδί, τίποτε. Πάει σ'το σπ'ανό και τόν ρωτάει:

— Πού είναι ο παραγιάς σου;

— Εέρω εγώ; λέει εκείνος. Σ'ε κάποιο άμπέλι μου τ'ο έστειλα κι' εκεί θ'α χασομέρησε.

— Να στείλ'ης να μ'ο τόν φέρ'ης, λέει εκείνη.

Σ'ε λίγη ώρα γυρίζει πίσω ο σπ'ανός και τ'ης λέει:

— Τσακώθηκε με τ'ους έργάτες και τόν σκοτώσανε, τόν κάνανε κομμάτια.

— Να μ'ο φέρ'ης τ'α κομμάτια του ειδ' άλλ'ως φεύγω τούτη τ'ην στιγμή, λέει η Χρυσομαλλούσα.

Τί να κάν'η ο σπ'ανός; Παίρνει τ'α κομμάτια τ'ο παιδιού, τ'α βάζει σ'ενα σακ'ι και τ'α πάει τ'ης Χρυσομαλλούσας.

Τ'α βάζει εκείνη σ'ενα τραπέζι, τ'α κολλάει στη θέση τους, και τ'α ραντίζει με τ'α θάνατο νερό.

Στη στιγμή πετάχτηκε τ'ο παιδί ζωντανό.

— 'Αχ, λέει, τί βαρειά κοιμόμουν και τί λαφριά πού ξύπνησα!

— Κοιμόσουν, κακομοίρη μου, ή σ' είχε κάνει ο σπανός κομμάτια; Έλα, σήκω τώρα και πάμε στο βασιλιά. Ο δρκος σου ελύθηκε μιά και πέθανες κι' αναστήθηκες, και τώρα μπορείς να του τὰ πής ελα.

Τὸν παίρνει ἀπὸ τὸ χέρι ἡ βασιλοπούλα και πάνε μαζί στο βασιλιά. Γονατίζει τὸ παιδί μπροστὰ στὸ θρόνο του και τοῦ λέει:

— Πολυχρονεμένη μου βασιλιά, τὸ και τό! Ἐγὼ εἶμαι ὁ βαφτιστικός σου.

Σηκώθηκε ὁ βασιλιάς ἀπὸ τὸ θρόνο του, τὸν ἀγκάλιασε, τὸν φίλησε.

— Καλὰ εἶχα ἐγὼ τὴν ἰδέα, λέει, πὼς δὲν ἦταν ὁ σπανός ὁ ἀληθινὸς βαφτιστικός μου. Ποῦ εἶναι αὐτός; Νὰ τὸν πιᾶσουν στὴ στιγμή και νὰ τοῦ δέσουν χέρια και πόδια σὲ τέσσερα ἀλογα και νὰ τὰ χτυπήσουν γιὰ νὰ τρέξουν και νὰ τὸν χωρίσουν σὰ τέσσερα!

Τρέχουν εὐθύς, πιάνουν τὸ σπανό, ποὺ ἦταν μισοπεθαμένος ἀπὸ τὸ φόβο σου, και τὸν δένουν χέρια-πόδια σὲ τέσσερα ἀλογα, και βιτσίζουν τὰ ἀλογα νὰ πᾶν τὸ καθένα ἀλλοῦ, και κόπηκε ὁ σπανός σὰ τέσσερα.

Και τὸ παιδί τὸ ἔκανε ὁ βασιλιάς διάδοχό του και τοῦδωσε γυναίκα τὴ Χρυσομαλλούσα, κι' ἔγιναν γάμοι και χαρὲς και ξεφάντωσες πολλές, κι' ἀν πᾶς ἐκεῖ, ἀκόμη θὰ τοὺς εὕρης νὰ χορεύουν.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΒΑΤΟΣ, ΓΛΑΡΟΣ ΚΑΙ ΝΥΧΤΕΡΙΔΑ

ΛΑ·Τ·ΚΟΣ ΜΥΘΟΣ

Λένε οἱ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ, πὼς σὲ πολὺ παλιά χρόνια, και τὸ πότε ἀκριβῶς δὲν τὸ ξέρουν, ἦταν τρεῖς πραγματευτάδες ποὺ γύριζαν ἀπὸ πολιτεία σὲ πολιτεία και ἀπὸ πανηγύρι σὲ πανηγύρι, γιὰ νὰ πουλήσουν τίς πραγματείες τους.

Ὁ ἕνας πουλοῦσε ὑφάσματα μάλλινα και πανικά, ὁ ἄλλος χαλκώματα, τετζερέδες, ταψιά και μπρίκια, κι' ὁ τρίτος διάφορα ψιλικά.

Αὐτοί, ἀφοῦ ἀνταμωθήκανε πολλές φορές σὲ διάφορα μέρη, και γνωριστήκανε καλὰ, ἔγιναν και φίλοι.

Κάποιο βράδυ, καθὼς ἔτρωγαν μαζί, ἔκαναν λόγο και γιὰ ἕνα πανηγύρι ποὺ θὰ γινόταν σὲ μιά πλούσια πολιτεία, και θὰ κρατοῦσε πολλές ἡμέρες, και ρώτησε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, ἀν θὰ πῆγαινε.

Τότε ὁ φιλικατζής τοὺς εἶπε, πὼς σ' ἐκεῖνο τὸ μεγάλο πανηγύρι θὰ κέρδιζαν πολλὰ λεπτὰ, ἀν γινόντανε κι' οἱ τρεῖς σύντροφοι.

Ἔτσι θάβαζαν μαζί τίς πραγματείες τους σὲ μιά πανηγυριώτικη παράγκα, θὰ εἶχαν ἕνα νοῦκι οἱ τρεῖς τους, κι' ἕνας ἀπ' αὐτοὺς θὰ μπορούσε νὰ τριγυρίζη ἔξω, νὰ βλέπη και ν' ἀκούη σὲ τί τιμὲς πάνω-κάτω πουλοῦσαν οἱ ἄλλοι πραγματευτάδες, τί πράματα γύρευαν

οἱ ἀγοραστάδες, και σὲ πολλοὺς ἀπ' αὐτοὺς νὰ λήη νὰ πᾶνε και στὴ δική τους παράγκα.

— Δίκιο ἔχεις, τοῦ εἶπαν οἱ ἄλλοι δυὸ σὺν τὸν ἄκουσαν, και θὰ εἶχες ἀκόμη μεγαλύτερο, ἀν εἶχες και σὺ πραγματείες σὺν τίς δικές μας, κι' ὅχι αὐτὰ τὰ λίγα ψιλικά ποὺ ἔχεις.

— Ἀν δὲν ἔχω ὅμοιες και τόσο πολλὲς σὺν και σᾶς, ἔχω ὅμως καλοὺς φίλους, ποὺ μπορούν νὰ μοῦ δώσουν χρήματα μὲ μικρὸ διάφορο, κι' ἀν θέλετε, δανείζομαι κι' ἔτσι οἱ δικές σας πραγματείες, ἐγὼ βάζω κεφάλαια και μεγαλώνουμαι τὸ ἐμπόριο.

— Σὺμφωνοι, τοῦ εἶπαν οἱ ἄλλοι, δώσανε τὰ χέρια, και κλείσανε τὴ συμφωνία τῆς συντροφιάς.

Γιὰ νὰ πᾶνε ὅμως σὲ τὸ μεγάλο πανηγύρι ἀπ' ἐκεῖ ποὺ βρισκόνταν ἔπρεπε νὰ περάσουνε θάλασσα· γι' αὐτὸ ἐναύλωσαν ἕνα πλοιο και τὸ φόρτωσαν μὲ τὰ ἐμπορεύματα ποὺ εἶχαν, και μ' ἐκεῖνα ποὺ ἀγόρασαν μὲ τὰ δανεικὰ κεφάλαια τοῦ φιλικατζή.

Στὴν ἀρχὴ τὸ ταξίδι ἦταν καλὸ· σὲ τέλος ὅμως, ἐνὼ ἀντίκριζαν τίς ἀκτὲς τῆς χώρας, ποὺ ἤθελαν νὰ πᾶνε, ἔπιασε μιά μεγάλη τρικυμία, ποὺ κινδύνευε νὰ βουλιάξῃ τὸ πλοιο, κι' ὁ καπετάνιος, γιὰ νὰ σωθῇ, μπήκε μὲ τοὺς ναῦτες του σὲ μιά μεγάλη βάρκα, φόρτωσε σ' αὐτὴ κι' ἀρκετὲς ἀπὸ τίς πραγματείες, ἀφίνοντας σὲ ἔλεος τοῦ Θεοῦ τὸ καράδι και τοὺς τρεῖς συντρόφους, ποὺ ἦταν ἀπὸ τὴ φουρτούνα ζαλισμένοι και δὲν μπορούσαν ἀνοήθητοι νὰ μποῦνε κι' αὐτοὶ στὴ βάρκα.

Τὸ καράδι σὲ λίγο βούλιαξε, μὰ τοὺς τρεῖς συντρόφους τοὺς ἔβγαλαν τὰ κύματα ἀναίσθητους σὲ μιά παραλία τῆς πολιτείας ἐκεῖνης.

Ἐκεῖ, ὅταν σὲ λίγο συνεφέρθηκαν και κατάλαβαν τὴ συμφορά τους, ἀρχισαν νὰ δέρνονται, νὰ τρῶν τὰ μιλιά τους και νὰ κλαίει ἀπελπισμένα, μὰ πὺδ πολὺ ἀπ' ὅλους ὁ φιλικατζής, ποὺ χτύπαγε μὲ τίς γροθιές του τὸ στῆθος του κι' ἔκλαιγε σὰ μικρὸ παιδί.

Ὅταν οἱ σύντροφοί του τοῦ εἶπαν νὰ μὴν κἀνῃ ἔτσι, γιὰτί ὅλοι τὸ ἴδιο κακὸ πάθανε, ἐκεῖνος τοὺς εἶπε κλαμμένα:

— Σεῖς ὅ,τι κι' ἀν χάσατε ἦταν δικό σας, δὲν χρωστᾶτε τίποτε και πρέπει νὰ μένετε κι' εὐχαριστημένοι ποὺ γλυτώσατε τὴ ζωὴ σας. Ἐγὼ ὅμως, ἀπ' ὅσα ἔχασα, τὰ περισσότερα τὰ χρωστᾶω, και μὲ τί μούτρα θ' ἀντικρύσω τοὺς φίλους ποὺ μὲ δάνεισαν; αὐτοὶ μ' ὅλο τους τὸ δίκιο πρέπει νὰ μὲ χῶσουν στὴ φυλακή.

Καθὼς ἔλεγαν αὐτὰ, εἶδαν νὰ τοὺς ζυγώνῃ μιά πρόσχαρη και συμπαθητικὴ γριουλά, ποὺ τοὺς ρώτησε συμπνετικὰ τί εἶχαν κι' ἔκαναν ἔτσι.

Ἄμα ἀκουσε τὸ τί τοὺς ἐστάθη και

τί κακὸ ἀνεπάντεχο τοὺς βρῆκε, σὺν πολὺξερη ποὺ ἦταν, βάλθηκε νὰ τοὺς παρηγορήσῃ, και νὰ τοὺς γεμίσῃ τὴν καρδιά τους μ' ἐλπίδα.

Ἐδεῖξε πρώτα σ' ἐκεῖνον ποὺ ἔχασε τὰ ὑφάσματα, ἕνα φράχτη ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντὰ σ' ἕνα σταυροδρόμι και τοῦ εἶπε πὼς καιὰ θάκανε νὰ πῆγαινε νὰ σταθῇ σ' αὐτόν, κι' ἀπ' ἐκεῖ κρυμμένος, νὰ παραμονεύῃ τὸ τριστρατο, ποὺ ἦταν τὸ πὺδ συνηθισμένο μέρος ποὺ περνοῦσαν ὅσοι τραβοῦσαν γιὰ τὴν πολιτεία.

Ἔτσι θάβλεπε και τὸν καπετάνιο σὺν θὰ πῆγαινε σὲ πανηγύρι νὰ πουλήσῃ τίς πραγματείες ποὺ τοῦ εἶχε κλέψει, και νὰ τοῦ τίς πάρῃ πίσω.

Ἦστερα εἶπε σ' ἐκεῖνον ποὺ ἔχασε τὰ χαλκώματα, νὰ καθότανε στὴν παραλία, γιὰ νὰ εἶναι ἑτοιμος, ὅταν μὲ τὴ γαλήνη θὰ λιγότευαν και θὰ ξελαγάριζαν τὰ νερά τῆς θάλασσας, νὰ διακρίνῃ στὸν πάτο τῆς τὰ χαλκώματά του και νὰ τὰ βγάλῃ.

Σ' ἐκεῖνον πάλι ποὺ εἶχε χρεωθεῖ ἀπὸ τοὺς φίλους του εἶπε, ὡς ποὺ νὰ πάρῃ ὁ ἕνας σύντροφός του τὰ ὑφάσματα ἀπὸ τὸν καπετάνιο, κι' ὁ ἄλλος νὰ βγάλῃ τὰ χαλκώματα ἀπ' τὴ θάλασσα και νὰ τὰ πουλήσουν, κι' ἔτσι νὰ πάρῃ τὸ μερίδιό του σὲ κεφάλαια και κέρδος, και νὰ πληρώσῃ τὰ χρεῖά του, νὰ κρῶνεται τὴν ἡμέρα μὴ τυχόν τὸν ἴδωσιν οἱ δανειστὲς και τὸν φυλακίσουν, και νὰ βγαίνῃ ἔξω μόνο τὴ νύχτα.

Ἀκουσαν κι' οἱ τρεῖς μὲ ἀνακούφιση τὴ συμβουλὴ τῆς γριάς, κι' ὁ ἕνας πῆγε και στάθηκε σὲ φράχτη ποὺ τοῦ δειξε· μὰ καρτερώντας ἐκεῖ τὸν καπετάνιο, μόλις ἀπὸ μακριὰ ἔβλεπε ἀνθρώπους ποὺ ἔρχόνταν γιὰ νὰ περάσουν ἀπὸ μπροστὰ του, ἀπλωνε τὰ χέρια του ἑτοιμος νὰ τοὺς τσακώσῃ ἀν ἔβλεπε πὼς ἦταν φορτωμένοι μὲ τίς πραγματείες του.

Ὅπως ὅμως στεκόταν ἔτσι σὲ φράχτη μέρα-νύχτα, ἀρχισαν τὰ πόδια του σιγὰ-σιγὰ νὰ βουλιάζουν μέσα στὴ γῆ, κι' ἀπὸ ἀνθρώπος λίγο-λίγο ἄλλαξε κι' ἔγινε δειντρικὸ μὲ κλαμὸς ἀγκυλωτός· κι' αὐτὸ λένε πὼς εἶναι ὁ βάτος, και γι' αὐτὸ ἴσαμε σήμερα, σ' ὅποιον περάσῃ ἀπὸ δίπλα του, τοῦ πιάνει μὲ τ' ἀγκάθια του τὰ ροῦχα ποὺ φορεῖ, γιὰ νὰ ἰδῇ μήπως εἶναι καμωμένα ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ τοῦ εἶχαν κλέψει.

Ὁ ἄλλος, τριγυρίζοντας στὴν παραλία και καρτερώντας νὰ ρηχάνουν τὰ νερά και νὰ βρῇ τὰ χαλκώματά του, εἶπε πὼς μόνο ἀν ἦταν πουλὶ και πέταγε πάνω ἀπ' τὴ θάλασσα θὰ τάβλεπε γιὰ νὰ τὰ πάρῃ· μὰ φαίνεται πὼς αὐτὸ τᾶκουσε ἡ μοῖρα του και τὸν ἔκανε πουλί.

Αὐτὸ εἶναι ὁ γλάρος, ποὺ ὁλοένα ὡς τώρα πετᾶει πάνω ἀπ' τὴ θάλασσα, και βουτᾶει μέσα σ' αὐτὴ γιὰ νὰνακαλύψῃ τὰ χαλκώματα· μὰ βουτώντας πιάνει ψάρια, τὰ τρώει και ζεῖ μὲ τὴν ἐλπίδα, πὼς κάπο-

τε θὰ βρῇ και τὰ χαμένα του. Ἀλλὰ ποῦ; Ὁ τρίτος, ποὺ κρυβόταν τὴν ἡμέρα σὲ χαλάσματα, και σὲ σπηλιές γιὰ νὰ μὴ τὸν ἴδωσιν οἱ δανειστὲς του, ἔβγαине ἔξω μόνο τὴ νύχτα γιὰ νὰ βρῇ τίποτε νὰ φάῃ· ἔτσι τὰ μάτια του συνήθισαν

νὰ βλέπουν σὲ σκοτάδι και σιγὰ-σιγὰ, ὅπως θέλουν νὰ εἰποῦν, ἔγινε τὸ νυχτοπούλι, ποὺ τὸ ξέρουν ὅλοι μὲ τ' ὄνομα νυχτερίδα, ποὺ πετᾶει πάντοτε φοβισμένα και βιαστικά.

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΣΕΦΕΡΑΝΣ

ΑΓΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΟΡΙΤΣΙΑ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΥΠΟ ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ

Ε'.

Ἡ Σουζάνα

Τὸ Λουδβο, θὰ τᾶχετε ἀκούσει, εἶν' ἕνα μουσεῖο, ὅπου φυλᾶνε τὰ ὁμορφα και τὰ ἀρχαῖα πράγματα. Ἐχουνε δίκιο, γιὰτί τὰ γερατειὰ κι' ἡ ὁμορφιά εἶναι τὸ ἴδιο ἀξιοσέβαστα. Λοιπόν, ἀνάμεσα σὲ τίς πὺδ συγχρινητικὲς ἀρχαιοτήτες τοῦ μουσεῖου τοῦ Λουδβου, εἶν' ἕνα κομμάτι μάρμαρο, τριμμένο και σπασμένο σὲ πολλές μεριές, μὰ ποὺ πάνω του ξεχωρίζουν ἀκόμα καθαρά δυὸ κοπέλλες ποὺ ἡ κάθε μιά κρατᾶει σὲ χέρι τῆς ἀπ' ἕνα λουλούδι. Εἶναι δυὸ ὡραῖα πρόσωπα: ὑπῆρξαν νέες μέσ' στὴ νιότη τῆς Ἑλλάδας. Ἦταν, καθὼς λένε, ἡ ἑποχὴ τῆς τελείας ὁμορφιάς. Ὁ γλύπτης ποὺ μᾶς ἄφησε τὴν εἰκόνα τους, τίς ἀναπαράστησε προσφίλ, νὰ δύνουν ἡ μιά στὴν ἄλλη ἔν' ἀπ' αὐτὰ τὰ λουλούδια τοῦ λωτοῦ ποὺ τὰ θεωροῦσαν ἱερά. Ἀνασαινοῦνε μέσ' σὲ γαλάζιο τους κάλυκα τὴ λήθη τῶν δεινῶν τῆς ζωῆς. Οἱ σοφοὶ μας ἀσχολήθηκαν πολὺ γι' αὐτὲς τίς δυὸ κοπέλλες. Συμβουλευτήκαν γιὰ χάρη τους πολλὰ χοντρά βιβλία, δεμένα ἄλλα μὲ περγαμνὴ κι' ἄλλα μὲ δέρμα μόσχου· μὰ δὲν ἔμαθαν γιὰτί αὐτὲς οἱ δυὸ ὁμορφες κόρες κρατοῦσαν ἕνα λουλούδι σὲ χέρι τους.

Ὅ,τι δὲ μπόρεσαν νὰ μάθουν ὕστερ' ἀπὸ τόσο κόπο, μελέτη και ἰδρωτὰ οἱ σοφοί, ἡ δεσποινὶς Σουζάνα τὸ βρῆκε στὴ στιγμή.

Ὁ μπαμπᾶς τῆς τὴν εἶχε πάρει σὲ

Λουδβο, ὅπου εἶχε δουλειά. Ἡ δεσποινὶς Σουζάνα κοιτοῦσε τὰ ἀρχαῖα μὲ ἐκπληξή και, βλέποντας θεοὺς ποὺ τοὺς λείπανε τὰ πόδια, τὰ χέρια, τὸ κεφάλι, ἔλεγε μέσα τῆς: «Α! Α! τοῦτα δὲ εἶναι κούκλες τῶν κυρίων, και βλέπω πὼς οἱ κύριοι σπάζουνε τίς κούκλες τους ὅπως κάνουν τὰ κορίτσια». Μὰ σὺν πέρασε μπροστὰ σὲς δυὸ κόρες ποὺ κρατοῦσαν ἕνα λουλούδι, τοὺς ἔστειλ' ἕνα φίλι, γιὰτί τίς βρῆκε ὡραίες· ὁ πατέρας τῆς τότε τὴ ρώτησε:

— Γιατί προσφέραν ἡ μιά στὴν ἄλλη ἕνα λουλούδι;

Κι' ἡ Σουζάνα ἀπάντησε ἀμέσως.

— Γιὰ νὰ εὐχηθοῦν γιὰ τὴ γιορτὴ τους.

Ἦστερα, ἀφοῦ σκέφτηκε λίγο, πρόσθεσε:

— Ἡ γιορτὴ τους πέφτει τὴν ἴδια μέρα, εἶναι κι' οἱ δυὸ τους ὅμοιες και προσφέρουν τὸ ἴδιο λουλούδι. Οἱ φίλες ἔπρεπε νὰ γιορτάζουν ὅλες τὴν ἴδια μέρα.

Τώρα ἡ Σουζάνα εἶναι μακριὰ ἀπ' τὸ Λουδβο κι' ἀπ' τὰ παλιὰ μάρμαρα. Περνᾶ στὴν ἐξοχὴ, κάτω ἀπ' τὸν ἴσκιό των δέντρων, τίς ὁμορφες ἀνοξιότιμες μέρες. Παίξει σὲ λειβάδι, κι' εἶναι τὸ πὺδ εὐχάριστο παιχνίδι. Συλλογίζετε πὼς σήμερα εἶν' ἡ γιορτὴ τῆς φίλης τῆς Ζακελίνας, και γιὰ τοῦτο πᾶει νὰ κόψῃ λουλούδια ποὺ θὰ δώσῃ στὴ Ζακελίνα μαζί με φιλιὰ.

Σ'.

Τὸ ψάρεμα

Ὁ Γιάννης πρῶτ' πρῶτ' ξεκίνησε μὲ τὴν ἀδελφὴ του τὴ Γιαννούλα, κρατώντας ἕνα καλάμι σὲν ὅμο κι' ἕνα καλάθι σὲ χέρι. Τὸ σχολεῖδ' ἔκλεισε, τὰ

«Λουλούδια ποὺ θὰ δώσῃ στὴ Ζακελίνα μαζί με φιλιὰ... (Σελ. 607, στ. β'.)

παιδιά εἶχαν διακοπὲς· γιὰ τοῦτο ὁ Γιάννης πᾶει κάθε μέρα μὲ τὴν ἀδελφὴ του τὴ Γιαννούλα, κρατώντας ἕνα καλάμι σὲν ὅμο κι' ἕνα καλάθι σὲ χέρι, στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ. Ὁ Γιάννης εἶναι τουραινέζος, ἡ Γιαννούλα εἶναι τουραινέζα· ὁ ποταμὸς εἶναι κι' αὐτὸς τουραινέζος. Κυλάει διάφανα κάτω ἀπὸ ἀσημένιες λεῦκες. Ἕνας ὕψος και γλυκὸς οὐρανὸς τὸν κοιτᾶει νὰ τρέχει. Τὸ πρῶτ' και τὸ βράδυ ἄσπροι ἄτμοι πλαγιάνται πάνω σὲ τοὺς χλοισμένους ὄχτους του. Μὰ ὁ Γιάννης κι' ἡ Γιαννούλα δὲν ἀγαπᾶνε τὸν ποταμὸ οὔτε γιὰ τίς πράσινες φυλλωσιές τῆς ἀκροποταμίας, οὔτε γιὰ τὰ λαγαρά του νερά, ὅπου καθρεφτίζεται ὁ οὐρανός. Τὸν ἀγαπᾶνε γιὰ τὰ ψάρια του. Σταματοῦνε σὲ μέρος ποὺ ἔχει τὰ περισσότερα ψάρια, ἡ Γιαννούλα κάθεται κάτω ἀπὸ μιά κουτσουρεμένη λεύκα. Ἀφήνουνται χάμου τὰ καλάθια τους, ὁ Γιάννης ξετυλίγει τὴν πετονιά του. Εἶναι πολὺ ἀπλὴ πετονιά: Ἕνα καλάμι μὲ μιά κλωστή και μιά λυγισμένη καρφίτσα στὴν ἄκρη τῆς κλωστής. Ὁ Γιάννης ἔβαλε τὸ καλάμι, ἡ

«Γροθιές, μπάτσους, σιμπήματα...» (Σελ. 608, στ. α'.)

Γιαννούλα έδωκε την κλωστή και την καρφίτσα. Έτσι η πετονιά είναι κοινή για τον αδερφό και την αδερφή. Καθένας θά την ήθελε κατ'εξουσία του, και το απλό τουτο σύνοργον, που δεν έμελλε να κάμει κακό παρά μόνο στα ψάρια, σήκωσε ο οικογενειακός καυγάς κι' έκαμε να πέσει γροθοπατινάδα στην ήσυχη ακροποταμιά. Ο αδερφός κι' η αδερφή παλέψανε για την ελεύθερη χρήση της πετονιάς. Το χέρι του Γιάννη έγινε κατακόκκινο απ' τα ήρερα χαστούκια. Κι' όταν κουρασθήκανε απ' τα τσιμπήματα και τους μπάτσους, ο Γιάννης κι' η Γιαννούλα συμφώνησαν να παίρνει καθένας την πετονιά με τη σειρά του.

Πρώτος, κάνει αρχή ο Γιάννης. Δεν ξέρει κανείς πότε θα τελειώσει. Δεν παραιδιάζει φανερά τη συμφωνία, με έμποδίζει την ενέργειά της με μια ένοχη κατάχρηση. Για να μη βρεθεί στην ανάγκη να δώσει την πετονιά στην αδερφή του, αποφεύγει να πιάσει το ψάρι που προσφέρεται, που τσιμπά τ' άγκιστρι και κάνει το φελλό να βουλιάζει.

Ο Γιάννης είναι κατεργάρας. Η Γιαννούλα κάνει υπομονή. Έδω κι' έξη ώρες περιμένει. Τούτη τη φορά όμως μοιάζει κουρασμένη απ' την πολύωρη άπραξία. Χασμουριέται, τραβιέται πιο πέρα, πλαγιάζει στον ίσκιό της λεύκας και κλίνει τα μάτια. Ο Γιάννης, που την κατασκοπεύει με την άκρη του μυτιού πιστεύει πως κοιμάται. Ο φελλός βουλιάζει. Τραβάει γρήγορα την κλωστή που στην άκρη της αστράφτει μια άργυρη λάμψη. Ένας κωδός, πιάστηκε στην καρφίτσα.

— Α! η σειρά μου τώρα, λέει δυνατά πίσω του μια φωνή.

Κι' η Γιαννούλα αρπάζει την πετονιά.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΚΥΠΡΟΣ

Άγαπητοί μου,

ΕΝ άπορώ καθόλου αν υπάρχουν και πολλοί Άγγλοι που επιδοκιμάζουν το κίνημα των Κυπρίων κι' αποδοκιμάζουν τις βιαιότητες του σέρ Στόρς. Η έποχή μας δεν άνέχεται πια την «κατάκτηση» και σ' όλο τον πολιτισμένο κόσμο — έπομένως και στην Άγγλία — οι διανοούμενοι, οι προοδευτικοί, οι φιλελεύθεροι άγαναχτούν όταν οι «κατακτῆται» επιμένουν. Κάθε λαός, σάς λέγουν, έχει το άπαράγραπτο δικαίωμα να διαθέτει τον έαυτό του. Όπως και κάθε άτομο. Πώς λοιπόν πώς έσύ, ο ξένος, στον τόπο του, στο σπίτι του, και του επιβάλλεις το νόμο σου, τη γλώσσα σου, τη θρησκεία σου κάποτε, τη θέλησή σου; Τι γυρεύει

ο Ίταλός στα έλληνικά Δωδεκάνησα; Τι γυρεύει ο Άγγλος στην έλληνική Κύπρο; Κρατικά συμφέροντα... Επέκταση στο Αίγαίο... Κυριαρχία στη Μεσόγειο... Τιποτα! Αυτά πρέπει να παραμερισθούν κι' οι ύποδουλοι λαοί να ποχήσουν κι' αυτοί την ελευθερία τους. Γιατί το είπαμε: μόνο αυτοί οι ίδιοι μπορούν να έρξουν την ύπηρεσίότητά τους. Άν οι Κύπριοι ήθελαν να είναι Άγγλοι, άς ήταν. Μά τη στιγμή που οι Κύπριοι θέλουν να είναι Έλληνες, ή Άγγλία πρέπει να τους άφήσει.

Μ' αντί να κάμει αυτό, τί κάνει τώρα ή Άγγλία, ή έπίσημη Άγγλία, το Κράτος; Τους εξορίζει — από τον τόπο τους! — τους φυλακίζει, τους δένει, τους σκοτώνει στο δρόμο, σπλους, σαν το σκυλί στ' άμπέλι! Ακούστηκε μεγαλύτερη βραβαρότη; Ναι, κι' οι Τούρκοι μια φορά έκαναν τα ίδια στην κατακτημένη Ελλάδα. Μά ήταν Τούρκοι, βέρβαροι άκόμα κι' αλλόθρησκοι. Οι Άγγλοι όμως είναι πολιτισμένοι και χριστιανοί. Όταν οι Τούρκοι στα 21 κρεμνύσαν έναν Πατριάρχη ή στα 22 κρεμνύσαν ένα Μητροπολίτη, τόνκαναν σε «άπιστους» που δεν τους άναγνώριζαν βέβαια καμιά ίεροσύνη. Για φαντασθήτε όμως Άγγλοι, χριστιανοί, διαμαρτυρόμενοι, να κακομεταχειρίζονται έναν χριστιανό ορθόδοξο Ίεράρχη, όπως κακομεταχειρίσθηκαν τους νέους έθνομάρτυρες, τους μητροπολίτες Κυτίου και Κυρηναίας! Και λέγω διαμαρτυρόμενοι, γιατί οι δυο αυτές θρησκείες είναι σά μιά. Δεν είναι όπως οι ορθόδοξοι κι' οι δυτικοί που καμιά σχέση δεν θέλουν ναχουν. Άν παρούν παρά να ένωθούν μαζί της! Τι δικαιοτέρος πόθος, τί έρωτερο δικαίωμα; Κι' όμως ή Άγγλία επιμένει να τους κρατεί, και φοβερίζει μάλιστα πως ή τυραννία της στην Κύπρο θά γίνει σκληρότερη. Για να τιμωρηθεί, εκτός από τους άρχηγούς, κι' όλος ο λαός του έλληνικού νησιού, που έτόλμησε να εκδηλώσει τον έθνισμό του και να κηρύξει την ελευθερία του!

Άλλά θά μπορέσει τάχα να το κάμει αυτό ή Άγγλία; Άλλοτε θά μπορούσε άσφαλώς. Σήμερα είναι ζήτημα. Μαζί με την Ελλάδα, που συγκινήθηκε απ' άκρη σ' άκρη, διαμαρτυρήθηκε κι' όλος ο πολιτισμένος κόσμος. Κι' όσοι Άγγλοι είναι πράγματι πολιτισμένοι και φιλελεύθεροι, διαμαρτυρήθηκαν κι' αυτοί. Η Άγγλία — το Κράτος — μπορεί τώρα να επιμείνει «χάριν του γοήτρου της». Άλλά σε πρώτη ευκαιρία, κάνοντας την ανάγκη φιλοτιμία, θά παραιχωρήσει... μεγαλοψύχως την Κύπρο στην Ελλάδα. Κι' αυτό θάναι κατόρθωμα των Κυπρίων που σηκώθηκαν με τόσο ήρωισμό. Έχυσαν το αίμα τους για την ελευθερία — και θά την άποχτήσουν!

Σας άσάξομαι ΦΑΙΔΩΝ

λάχους πρωτότερα και με τους Ίνδους τελευταία. Όσο για τους πιο άγριους ίθαγενείς των άποικιών του, είναι γνωστό ότι τους μεταχειρίζεται με το σκληρότερο τρόπο, με τη μεγαλύτερη άπανθρωπία... Άλλη φορά, ο κόσμος αυτό τάνεχόταν. Τέ «δικαιον του ισχυροτέρου» έλεγε. Σήμερα άγαναχτεί. Άλλη φορά, δικαιολογούσαν και την κατάκτηση, την ύποδούλωση βαρβάρων λαών από πολιτισμένους, άποδίδοντας στον έκπολιτισμό τους. Σήμερα ούτε αυτό δεν παραδέχονται. Ο έκπολιτισμός των βαρβάρων, σάς λένε, είναι μια καλή πρόφαση για να τους άρπάξουν οι πολιτισμένοι τα χρυσωρυχεία τους, τα χρυσωρυχεία τους, τα πλούτη της γης τους. Τους κάνουν δούλους, εκεί που ήταν ελεύθεροι στον τόπο τους, μαθαίνοντάς τους, γι' αντίλλαγμα, να φορούν «ευρωπαϊκά» και να κουτομιλούν άγγλικά ή γαλλικά. Άλλά και βλῦθότερος αν είναι ο πολιτισμός που τους δίνουν, μπορεί να δικαιολογήσει την ύποδούλωση; Κι' αν αυτοί οι άγριοι, οι βέρβαροι λαοί — που το κάτω-κάτω δεν πείραζαν κανένα — άφίνονταν ελεύθεροι, δεν θά δημιουργούσαν με τον καιρό ένα πολιτισμό δικό τους, ιδιότυπο, ιδιόρρυθμο, όπως οι Κινέζοι κι' οι Ίάπωνες; Είναι δηλαδή άνάγκη όλοι οι πολιτισμοί να μοιάζουν με τον ευρωπαϊκό;

Φαντασθήτε τώρα πόσο λιγώτερο δικαιολογούν την ύποδούλωση — ή τη δήθεν προστασία — λαών πολιτισμένων σαν τους Κυπρίους, που έχουν μάλιστα ελευθερη μητρόπολη, την Ελλάδα, κι' άλλο δεν ποθούν παρά να ένωθούν μαζί της! Τι δικαιοτέρος πόθος, τί έρωτερο δικαίωμα; Κι' όμως ή Άγγλία επιμένει να τους κρατεί, και φοβερίζει μάλιστα πως ή τυραννία της στην Κύπρο θά γίνει σκληρότερη. Για να τιμωρηθεί, εκτός από τους άρχηγούς, κι' όλος ο λαός του έλληνικού νησιού, που έτόλμησε να εκδηλώσει τον έθνισμό του και να κηρύξει την ελευθερία του!

Άλλά θά μπορέσει τάχα να το κάμει αυτό ή Άγγλία; Άλλοτε θά μπορούσε άσφαλώς. Σήμερα είναι ζήτημα. Μαζί με την Ελλάδα, που συγκινήθηκε απ' άκρη σ' άκρη, διαμαρτυρήθηκε κι' όλος ο πολιτισμένος κόσμος. Κι' όσοι Άγγλοι είναι πράγματι πολιτισμένοι και φιλελεύθεροι, διαμαρτυρήθηκαν κι' αυτοί. Η Άγγλία — το Κράτος — μπορεί τώρα να επιμείνει «χάριν του γοήτρου της». Άλλά σε πρώτη ευκαιρία, κάνοντας την ανάγκη φιλοτιμία, θά παραιχωρήσει... μεγαλοψύχως την Κύπρο στην Ελλάδα. Κι' αυτό θάναι κατόρθωμα των Κυπρίων που σηκώθηκαν με τόσο ήρωισμό. Έχυσαν το αίμα τους για την ελευθερία — και θά την άποχτήσουν!

Σας άσάξομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ 1932

Από 1ης Δεκεμβρίου ή «Διάπλασις» εισέρχεται στο 54^ο έτος της και σάς προσκαλεί ν' αναθεώσετε τη συνδρομή σας. — Τι θά δημοσιεύσει στον Τόμο του 1932. — Το «Βασιλόπουλο και Ζητιανόπουλο» του Μάρκ Τουαίν. — Η «Έδιθ ντε Φερλάκ» της Μαργαρίτας Μπουρζέ. — Κι' άλλες περιπέτειες του «Κανελλή». — Πλήθος άλλα μυθιστορήματα, διηγήματα, παραμύθια, ποιήματα κτλ. — Δυο «Κυριακές». — Οι «Άθηναϊκές Έπιστολές» του Φαίδωνος. — Το «Πένταθλον» 1932 - 33. — Πλήθος έκτακτοι Διαγωνισμοί. — Προκήρυξεις του 32^{ου} Διαγωνισμού Εσπαθώματος.

λο σχήμα, έγιναν δώδεκα. Κι' έτσι εξακολούθησε και θά εξακολουθήσει δωδεκασέλιδη.

Βέβαια, με τη σημαντική κρίση και με τη σχετικώς μικρή συνδρομή, ζημιώνουμαι. Άλλά ούτε τη συνδρομή αύξάνω, ούτε τις σελίδες λιγοστεύω. Θά εξακολουθήσω. Γιατί έλλειψα πώς ή κρίση θά περάσει, και προπάντων στηρίζομαι στην άγάπη των παιδιών, που δεν μου έλειψε ποτέ. Ω, είμαι βέβαιη πως τα καλά μου παιδιά θά κάμουν ό,τι μπορούν για να καλύψω τη μεγάλη μου αυτή ζημία. Και τη συνδρομή τους θά αναθεωρήσουν το γρηγορότερο, και νέους συνδρομητές θά προσπαθήσουν να μου έγγράψουν, τώρα που άρχίζει ο νέος μου χρόνος και τόμος. Άς διαβάσουν τον Όδηγό του Συνδρομητού για να ιδούν πως αναμένεται ή συνδρομή, πως έμβάζονται τα χρήματα. κτλ. Είναι περιττό να λέω έδώ πράγματα γνωστά και που τα έχει κι' ο Όδηγος.

Όσο για το Εσπαθώμα, μου φαίνεται ότι οι φίλοι μου δεν θά δυσκολευθούν πολύ να βρουν ή άλλους, όταν τους πουν ή θά δημοσιεύσω και τι θά κάμω κατά το έτος 1932. Πρώτα όμως πρέπει να τα μάθουν οι ίδιοι. Κι' ευχαρίστως τους τα λέγω: Άρχιζω από τα μυθιστορήματα. Το πρώτο, το μεγάλο, αυτό που θά βαστάξει δλόκληρο το χρόνο, είναι ένα περίφημο άριστούργημα του Άμερικανού Μάρκ Τουαίν (Marc Twain) — μεγάλο συγγραφέα, που βέβαια θά τον έχετε άκουστά — ένα μυθιστόρημα ιστορικό που έπιγράφεται

«ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ»

Και το μόν Βασιλόπουλο είναι ο μικρός Έδουάρδος, ο μοναχικός γιός κά διάδοχος του βασιλεία της Άγγλίας Έρρίκου Η'. Το δέ Ζητιανόπουλο είναι ο Τόμ Κάντυ, γιός ενός ζητιάνου του Λονδίνου. Τα τόσο διαφορετικά αυτά παιδιά ή Μοίρα έκαμε να μοιάζουν μεταξύ τους σαν δίδυμα άδέρφια. Μια μέρα, εκεί που ο Τόμ Κάντυ χάζεσε πίσω από τα κάγκελλα του βασιλικού κήπου, τον είδε ο μικρός Έδουάρδος, τον πρόσεξε και τον φώναξε στο παλάτι να παίξουν μαζί. Άπάνω στο παιχνίδι, το Βασιλόπουλο και το Ζητιανόπουλο άλλαξαν και τα ρούχα τους. Κι' απ' αυτή τη στιγμή άρχίζει ή μεγάλη τους περιπέτεια. Γιατί τον μόν διάδοχο, οι παλατιανοί τον πήραν για το Ζητιανόπουλο και τον πέταξαν έξω απ' το παλάτι. Το δέ Ζητιανόπουλο το μεταχειρίζονταν σαν να ήταν ο διάδοχος, χωρίς να κοινεύει τις διαμαρτυρίες του, νομιζοντας πως το κακόμοιρο το παιδί είχε τραλαθεί! Στο μεταξύ πεθαίνει κι' ο Έρρίκος Η', που ήταν άρρωστος βαριά, κι' ο Τόμ Κάντυ, θέλοντας και μή, γίνεται βασιλιάς!

Τα βράσια του Ζητιανόπουλου, ως που να συνηθίσει τη νέα

τον ζωή, και τις περιπέτειες του Έδουάρδου ως που να αναγνωρίσει και να ανακτήσει το θρόνο του, όλ' αυτά θά τα παρακολουθήσετε με ενδιαφέρον, με συγκίνηση, με αγωνία — μά και με γέλια — κατά το διάστημα του 1932. Και συγχρόνως θά διαχθήτε μιάν άγνωστη σελίδα της Άγγλικής Ιστορίας του 15^{ου} αιώνα και θά μάθετε τα περιεργα ήθη και έθιμα εκείνης της εποχής.

Το «Βασιλόπουλο και Ζητιανόπουλο» είναι τόσο υπέροχο έργο, που θάφήση έποχή. Άρχει να σάς πω ότι έχει μεταφραστεί σ' όλες τις γλώσσες του κόσμου. Για σάς το μεταφράζει ή δ. Γεωργία Ταρσούλη. Κι' ένα πλήθος ωραίες εικόνες θά το συνοδεύουν.

Το ίδιο ώρατο, το ίδιο περιπετειώδες και συγκινητικό — όλλου είδους όμως, όχι πια ιστορικό, αλλά οικογενειακό σύγχρονο — είναι και το δεύτερο μυθιστόρημα, με τον τίτλο.

«ΕΔΙΘ ΝΤΕ ΦΕΡΛΑΚ»

Έργο της γνωστής Γαλλίδας μυθιστοριογράφου — που γράφει μόνο για τη νεολαία — Μαργαρίτας Μπουρζέ (Margueritte Bourget). Η ήρωίδα της, ή Έδιθ ντε Φερλάκ, έχει μεγαλώσει μακριά απ' τους γονείς της, που δεν τους γνωρίζει καθόλου. Γιατί όταν ή Έδιθ ήταν πολύ μικρή, εκείνοι έχασαν τη μεγάλη τους περιουσία κι' έφυγαν για τις Ίνδies να την ξανακάμουν, άφίνοντας το κοριτσάκι τους στα χέρια μιας πιστής υπηρέτριας. Μια μέρα, μαθαίνει πως οι γονείς της γυρίζουν πίσω στη Γαλλία και πηγαίνει, μαζί με τη νταντά της, να τους προυπαντήσει. Στο δρόμο, το ατύχητο το προσβάλλουν κακοποιοί που άρπάζουν την Έδιθ και την κουβαλούν στο λημέρι τους. Υστερ' από πολλά βάσανα, ή ήρωίδα μας κατορθώνει να ποδοθήσει και να καταφύγει σ' ένα Άσσυλο φτωχών παιδιών. Εκεί πέφτει άρρωστη βαριά. Κι' όταν γίνεται καλά, μαθαίνει πως το βαρδίο που έφερον τους γονείς της έλανάγησε και πως κανένας ντε Φερλάκ δεν ύπληξε στον κατάλογο των διασωθέντων. Έτσι ή Έδιθ μένει όρφανή, μόνη, άπροστάτευη κι' αναγκάζεται να μη άκόλουθος (demoiselle de compagnie) στο σπίτι ενός λόρδου, που δεν έχει παρά μια πολύ κακομαθημένη άνεψιά. Τί ύποφέρει εκεί από το πλουσιοκόριτσο, πως κατηγορείται ως κλέφτρα, και πως στο τέλος ξαναβρίσκει γέρους και ζωντανούς τους γονείς της — αυτά θά τα ιδήτε στη συνέχεια του μυθιστορήματος, που είναι από τα ωραιότερα και συγκινητικότερα απ' όσα δημοσιεύσα ποτέ. — Το μεταφράζει για σάς ή δ. Βασούλα Μπουρνιά, και συνοδεύεται επίσης από πολλές εικόνες.

Η «Έδιθ ντε Φερλάκ» θά κρατήσει μόνο την Α' Έξαμηνία. Έπόμενος ή Β' θά δημοσιευθούν ένα-δυο άκόμη μυθιστορήματα, διαλεγμένα από μερικά ωραιότατα που έχω ύπ' όψει. Γι' αυτά δεν μπορώ να σάς μιλήσω άκόμη. Όσο για τα μικρά σας άδέρφια, που τόσο καλά τα περιποιείται πάντα ή Κυρά Μάρθα, θάχουν και φέτος πολλά νόστιμα άναγνώσματα, και πρώτα-πρώτα τις

«ΝΕΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΚΑΝΕΛΛΗ»

του έξυπνου αυτού και πολυμήχανου κουνελιού, που τα παιδάκια τόσο το έχουν αγαπήσει. Επίσης θά δημοσιευθούν πολλά έκτενη ή σύντομα διηγήματα, πρωτότυπα και ξένα, παραμύθια, μύθοι, βιογραφίες μεγάλων άνδρων, ποιήματα κτλ. κτλ. Κι' από κάθε φυλλάδιο πάλι δεν θά λείπει εκείνο που όλοι το θεωρείτε ως το καλύτερο του στολίδι, δηλαδή μια «Άθηναϊκή Έπιστολή» του Φαίδωνος. Ο άγαπητός σας συγγραφέας σάς το έχει τάξει: όσο ζει κι' όσο είναι καλά, θά σάς γράφει πάντα! Επίσης σε κάθε φυλλάδιο θά ύπάρχη από μια τουλάχιστο Σελis Συγγραφίας με 5-6 κομμάτια... δικά σας.

Πρέπει ακόμα να σάς πω, ότι μιλήσα πολύ σοβαρά του Άναγία. Δεν είναι κατάσταση αυτή! του είπα. Πότε βρῆξει, πότε χιονίζει, πότε κάνει ζέση... δεν είναι λόγοι αυτοί για να νάναβάλλεται ή Κυριακή! Πρέπει άφαικτως να γίνονται δυο Κυρια-

κός το χρόνο». Κι' ο ψυχολόγος μου φιλοτιμήθηκε και μου το υποσχέθηκε. Έννοείται ότι μέσα στο χρόνο θα προκηρυχθεί και το Πένταθλο της Γ' διετίας, που τότε αποτελέσματα του θα δημοσιευθούν το 1933. Κι' εκτός από τους τακτικούς Διαγωνισμούς, Δύσεων, συνθέσεως Πνευματικών Ασκήσεων, Εύσημων και τα Δημοψήφισματα, θα προκηρυχθούν και πολλοί «Εκτακτοί για το καλοκαίρι».

Βλέπετε λοιπόν ότι ο νέος μου Τόμος θα είναι άνωτερος κι' από τον φρεϊνικό κι' απ' όλους τους προηγούμενους. Γι' αυτό επιζώ ναυτήση ή αγάπη σας στο περιοδικό μου κι' ο ξηλός που έχετε πάντα να το διαδίδετε. Και μ' αυτή την ελπίδα, —τη βεβαιότητα να πω καλύτερα— προκηρύσσεται σήμερα ο

32ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΞΕΣΠΑΘΩΜΑΤΟΣ

«προς έγγραφην νέων Συνδρομητών εις την Διάπλαση του 1932». Καθώς ξέρετε όλοι, ο Διαγωνισμός του Ξεσπαθώματος είναι ετήσιος και λαμβάνουν μέρος σ' αυτόν όλοι όσοι έγγραφον νέους συνδρομητές στο διάστημα του χρόνου, επομένως για τον 32ο, από 1ης Δεκεμβρίου 1931 μέχρι τέλους Νοεμβρίου 1932. Έννοείται όμως ότι αν έγγραψη κανείς νέο συνδρομητή για το 1932 και από

τώρα, δηλαδή εντός του Νοεμβρίου, το ξεσπάθωμά του θα περάσει στο νέον αυτό Διαγωνισμό. Οι όροι μένουν οι ίδιοι. Και τους βρίσκετε εν έκτασει στον Όδηγο του Συνδρομητού. (Αν δεν τον έχετε, πρέπει απεύθυντας να τον αγοράσετε) χωρίς Όδηγό, ο συνδρομητής δεν μπορεί να κάνει στην κίνηση βήμα...).

Περισσότερα δεν είναι ανάγκη να σας πω. Και θα τελειώσω με την υπόμνηση, ότι δυο είναι τα κυριώτερα καθήκοντα του καλού συνδρομητού: Α' η εγκαίρως ανανέωση της συνδρομής του (μόλις λήγει, να την ανανεώνει). Και Β' το Ξεσπάθωμα, που τόσο βοηθεί τη μητέρα Διάπλαση στο επίμοχθο και πολυδάπανο έργο της. Μαζί λοιπόν με την ανανέωση της συνδρομής σας, περιμένω τώρα κι' ένα τουλάχιστο ξεσπάθωμα. «Αν μπορούσατε δηλαδή, γιατί δεν υπάρχει λόγος νάναβαλτε την ανανέωσή σας ως να ξεσπαθώσατε. Έχετε καιρό να ξεσπαθώνετε όλο το χρόνο. Μόνο που είναι ευκολότερο τώρα που αρχίζει ο νέος μου Τόμος, και προπάντων κατά τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά, που οι γονείς κάνουν δώρα στα παιδιά τους. Και τί καλύτερο δώρο από μία έγγραφη στο περιοδικό μας;

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΤΑ ΝΕΑ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΑ

Β'. ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΠΡΟΣ ΑΝΑΚΗΡΥΞΙΝ ΠΡΩΤΟΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑΣ ΤΟΥ 1931.

Στο προηγούμενο φυλλάδιο προκηρύχθηκε το Δημοψήφισμα των Ψευδώνυμων του 1931. Σήμερα προκηρύσσεται το νέο που εισάγεται από φέτος, προς ανακήρυξιν Πρωτοδιαπλαστούλου και Πρωτοδιαπλαστούλας.

1. — Έκλεξιμοί είναι όλοι εκείνοι που έλαβαν μέρος στη Διαπλαστική Κίνηση του 1931 — Άλληλογραφία, Διαγωνισμούς, Μικρές Άγγελίες, Σελίδα Συνεργασίας κτλ. — εκτός αν ένεικον κάποτε στο Πένταθλο. Και οι εκλογείς θα ψηφίσουν δύο, έναν ή δύο, που να είναι κατ' ελάχιστον γνήσιοι του διακηρύχσαν σ' αυτή την κίνηση περισσότερο. (Για να μην πλανηθεί από το γένος του ψευδωνύμου και ψηφιστή τυχόν δυνάστη ή δυο κορίτσια, ως κοιτάει τις Έγκρισεις Ψευδώνυμων στα φυλλάδια του 1931. Έκει, κοντά σε κάθε εγκρινόμενο ή ανανεωμένο ψευδώνυμο, σημειώνεται α. όταν άνηκε σε άγιο, και κ. όταν άνηκε σε κορίτσι.)

2. — Έκλογείς είναι μόνον οι συνδρομητές και οι συνδρομητριες της «Διαπλάσεως» των ετών 1931 και 1932, είτε έχουν, είτε δεν έχουν ψευδώνυμο, κι' από τα δέλεφια τους μόνο εκείνα που έχουν ψευδώνυμο και λαβαίνουν μέρος στην κίνηση. Και όσοι μὲν από τους ως άνω εκλογείς έχουν ψευδώνυμο, αρκεί να το σημειώσουν στο ψηφοδέλτιό τους κοντά στο νομά τους. Όσοι όμως δεν έχουν, πρέπει να κολλήσουν πάνω στο ψηφοδέλτιό και την ταγία τους, — δηλαδή το χωράκι εκείνο που έχει τυπωμένο τόνωμα και τη διεύθυνσή τους στο περικάλυμμα του φυλλαδίου που λαβαίνουν. (Όσοι τυχόν λαβαίνουν το φυλλάδιο με χειρόγραφη ταγία, που δεν θα χωρούσε στο ψηφοδέλτιο, τότε ως την αντίγραφον σε μίαν άκρη, χωρίς να παραλείψουν και το

διακριτικό ψηφίο, Ω, Α, Κ, κτλ.) 3. — Το Ψηφοδέλτιο αυτού του Δημοψήφισματος πρέπει να έχει μέγεθος επιστολικού δελταρίου (καρτ-ποστάλ.) Στο εμπροσθιν μέρος να γράφη: «Ψηφίζω ως Προδιαπλαστούλου του 1931 τον τάδε (ψευδώνυμο) και ως Πρωτοδιαπλαστούλα την τάδε (ψευδώνυμο)». Κι' από πίσω: «Ο Έκλογεύς» όνομα, ψευδώνυμο, τόπος διαμονής, χρονολογία και, όταν δεν υπάρχει ψευδώνυμο, ή ταγία που είπαμε.

4. — Όποιος και όποια πάρη τους περισσότερους ψήφους θάνακηρυχθεί Πρωτοδιαπλαστούλου και Πρωτοδιαπλαστούλα του 1931. Οι δυο αυτοί πρώτοι θα έχουν το δικαίωμα να γράφουν τον τίτλο τους για πάντα σ' ό,τι θα δημοσιεύουν στη Διάπλαση, στα μπιλλέτα τους, στα τετράδιά τους κτλ. Και θα δημοσιεύθουν ή εικόνα τους μόλις στείλουν μία φωτογραφία. Άλλα άμοιβή δεν θα δοθεί, ούτε Βραβεία Έκλογέων, Στ' Αποτελέσματα μόνο θάναφερθούν κι' οι έπιλαχόντες με τον αριθμό των ψήφων που πήρε καθένας.

5. — Στα Δημοψήφισματα των επομένων ετών θα είναι πάλι εκλέξιμοι και τα Πρωτοδιαπλαστούλα ή οι Πρωτοδιαπλαστούλες των προηγούμενων, εφόσον θα εξακολουθούν να λαβαίνουν μέρος στην κίνηση. Μόνο οι Νικηταί κι' οι Νικητρίες του Πεντάθλου θα εξαίρονται.

6. — Ψηφοδέλτια είναι δεκτά μέχρι τέλους Δεκεμβρίου. (Οι νέοι συνδρομηταί, έννοείται, δεν μπορούν να ψηφίσουν, αφού οι εκλογείς πρέπει να είναι συνδρομηταί και των δύο ετών 1931 και 1932.)

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ συνδρομηταί παρακαλούνται να δηλώνουν άμέσως την νέαν των διεύθυνσιν εις το γραφεῖον μας αποστέλλοντας και ραφίμ. 5 δια την εκτύπωσιν της νέας ταγίας. Άλλως δὲν εὐθύνομεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Αθήναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 17 Νοεμβρίου 1931 ΔΗΛΟΣΗ

Δὲν παραλαβὼν γράμματα με ἀνεπαρκὲς γραμματόσημο, γιὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ πληρωθῶ. Ζυγίζετε τὰ καὶ βάζετε τὸ γραμματόσημο σωστῶ. — Δὲν ἀπαντῶ σὲ κανένα, ὅταν με ρωτᾷ γιὰ πράγματα πού τὰ ἔχει ὁ Ὅδηγός τοῦ Συνδρομητοῦ. Τιμὰτα δρ. 5, ταχυδρομικῶς δρ. 6, καὶ πρέπει νὰ τὸν προμηθευθῇ ὁποῖος θέλει νὰ λαβαίνῃ μέρος στὴν κίνηση.

ΣΗΜΕΡΑ σὰς τὰ λέω «διὰ μακρὸν». Ἐδῶ δὲν εἶναι ἀνέγκη νὰ προσθέσω τίποτα. Μόνο γιὰ τὸ νέο Δημοψήφισμα ἤθελα νὰ πῶ ἀκόμα καὶ ὅτο: Δὲν πρέπει νὰ σὰς ἐνηρεάσουν φίλες, συμπάθειες, παρακλήσεις. Ἀλλὰ νὰ δώσατε τὴν ψήφον σας κατὰ συνείδησιν, σ' ἐκεῖνον καὶ σ' ἐκεῖνη πού εὐκρινῶς πιστεύετε ὅτι ἀναδείχθησαν περισσότερο στὴν κίνηση τοῦ 1931. Ἐταίμόν τοῦ Δημοψήφισμα αὐτό μπορεί νὰ δώσῃ σωστά καὶ δίκαια ἀποτελέσματα.

Ρόδη Οὐράνη, ἔχεις δίκιο. Ἀλλὰ στὴν καρζάλη τῆς γραμματοπλημμύρας συμβαίνουν κι' αὐτὰ καμμιὰ φορὰ. Ἐνα μόνο δὲν μπορῶ νὰ παραδεχθῶ, δι' ἄφρησά ἐξή γραμματα σου ἀναπάντητα! Σήμερα ἔχω μπροστά μου τρία, ἄρα σοῦ ἀπάντησα, ὡς ἐδῶ, στ' ἄλλα τρία. Ὅσο γιὰ τὸ διήγημά σου, ἀφορμὴ συμπαίρνεις διὰ τὸ ἔλαβα, θὰ ἰδῶν ἄρα βέβαια σὲ ὡρὸ καὶ θὰ περιμένῃ τὴ σειρά σου. Ἐννοεῖς διὰ μὴ εἶναι ἀδύνατον τὴν νὰ φάξω. Γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ τῶν «Βιτράχων» εἶπα τότε τὴ γνώμη μου καὶ εἶναι περὶ τὸ νὰ ξαναπῶ τὰ ἴδια. Ναί, ἡ «Στέλλα Βιολάντη» τοῦ κ. Ξενοπούλου εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερὰ του βιβλίου, ἀπὸρρησά ὅμως ὅταν εἶδα διὰ ἔχεις ἀντιπάθεια στὰ «θεατρικά» καὶ διὰ μὲ δυσκολία σὲ κατάρφες ὁ βιβλιοπώλης σου ν' ἀγοράσῃς αὐτὸ τὸ βιβλίο. Μὰ τὸ δρᾶμα, φίλε μου, ὡς εἶδος, εἶναι πολὺ ἀνώτερο ἀπὸ τὸ μυθιστόρημα καὶ τὸ διήγημα, κι' ἀφοῦ ζήτης ἀνώτερες

αἰθητικὰς ἀπολαύσεις, τὰ θεατρικά ἔργα πρέπει νὰ προτιμᾷς. Σοῦ ἔστειλα χαρτί καὶ 8 τετράδια. Ἐλπίζω τώρα νὰ μὴν ἔχῃς πιά παράπονο. Ὁραϊότατα μὴ περιγράψῃς, Βαλέντσια, τὴ ζωὴ σου στ' ὠρεῖα χωριῶ. Ἄν εἶχα τόπο, θὰ δημοσίεουσα ὁλόκληρο τὸ γράμμα σου πού εἶναι πραγματικῶς μίᾳ λογοτεχνικῇ σελίδᾳ. Θάβλεπαν κι' ἐκεῖνοι πού λένε «τί μπορεί νὰ βρῇς στὸ χωριό;» πόσα ὠρεῖα πράγματα ἔχει τὸ χωριό, πού εἶναι ἀδύνατον νὰ τὰ βρῇς στὴν πόλιν, ἐνῶ τῆς πολλῆς τὰ πράγματα—κι' αὐτὴ εἶναι ἡ διαφορὰ—τὰ βρῖσκεις κάποτε καὶ στὸ χωριό. Π. χ. τὴν πολυτέλεια καὶ τὴν εὐμάρεια μίᾳς βίλλας. Κόπιασε ὅμως νὰ βρῇς στὴν πόλιν μίᾳ βρυσούλα σκεπασμένη ἀπὸ μίᾳ βατομουριά, σὰν αὐτὴ πού μοῦ περιγράψῃς...

Τὸ εἶδα κι' ἐγὼ, Σαρδανάπαλε: στὸ 1ο φυλλάδιο αὐτοῦ τοῦ τόμου ὑπάρχει δημοσιευμένο (στὴ Σελίδα Συνεργασίας) ἕνα ποιημάτι πού μὲ τὴν ἴδια ἰδέα καὶ μὲ τὸν ἴδιον τίτλο («Εἶναι λύπες») σὰν αὐτὸ πού δημοσίεουσα τελευταίᾳ τῆς δ. Βατομούλας Μπουρνιά. Περιέργω, ἀλλ' ἔτσι, γιὰ τὴ δ. Μπουρνιά δὲν εἶναι ἰκανὴ ν' ἀντιγράφῃ. Ἐγὼ ὑποθέτω διὰ ἐπηρεάσθη ἀπὸ τὸ δικό σου χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ καὶ χωρὶς νὰ τὸ θυμῇ, ὅπως κάποτε συμβαίνει. Διαβάζοιμε δηλ. καὶ τί, μὰς κάνει ἐντύπωση, μὰς φρεσιεῖ μίᾳ ἰδέα, κι' ἀργότερα ἡ ἰδέα αὐτὴ μὰς ξανάρχεται, καμμιὰ φορὰ καὶ μὲ τὰ ἴδια λόγια, χωρὶς νὰ θυμώμαστε πὼς κάποτε τὰ διαβάσαμε. Σημειώσε διὰ αὐτὸ τὸ παρατηροῦμε καὶ σὲ πολὺ δόκιμους ποιητές. Τὸ «Πλάσμα τῆς φαντασίας» τοῦ Τυπάλου εἶναι ἰδια ἡ «Ἰννο-cation» τοῦ Λαμαρτίνου. Χαίρω πού ἔχεις μαθήτρια στὸ πιάνο τὴν καλὴ μας Φεγγαροχτίδα. Ἐρχομαι νὰ ποητήσῃς κι' ἄλλες Διαπλάσσο-πυλές.

Ἡ Ἀελίτα πῆρε τὸ Ἀ' Βραβεῖο στὸ διαγωνισμὸ τῆς Μπουνοπούλας κι' ἡ χαρὰ τῆς εἶναι μεγάλη, ἀφοῦ μάλιστα τὸ βραβεῖο αὐτὸ ἦταν ἕνας τόμος μου. Τώρα ρωτιέται: θάβιωθῇ ποτὲ νὰ πάρῃ Ἀ' Βραβεῖο καὶ σὲ Διαγωνισμὸ δικό μου; Καὶ γιὰ τὸ ἔχι: Αὐτὸ βέβαια ἐξαρτᾶται ἀπὸ πολλὰ πράγματα, ἀλλὰ πρῶτα-πρῶτα ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀιοθητικὴν ἀπολαύσει, τὰ θεατρικά ἔργα πρέπει νὰ προτιμᾷς. Σοῦ ἔστειλα χαρτί καὶ 8 τετράδια. Ἐλπίζω τώρα νὰ μὴν ἔχῃς πιά παράπονο. Ὁραϊότατα μὴ περιγράψῃς, Βαλέντσια, τὴ ζωὴ σου στ' ὠρεῖα χωριῶ. Ἄν εἶχα τόπο, θὰ δημοσίεουσα ὁλόκληρο τὸ γράμμα σου πού εἶναι πραγματικῶς μίᾳ λογοτεχνικῇ σελίδᾳ. Θάβλεπαν κι' ἐκεῖνοι πού λένε «τί μπορεί νὰ βρῇς στὸ χωριό;» πόσα ὠρεῖα πράγματα ἔχει τὸ χωριό, πού εἶναι ἀδύνατον νὰ τὰ βρῇς στὴν πόλιν, ἐνῶ τῆς πολλῆς τὰ πράγματα—κι' αὐτὴ εἶναι ἡ διαφορὰ—τὰ βρῖσκεις κάποτε καὶ στὸ χωριό. Π. χ. τὴν πολυτέλεια καὶ τὴν εὐμάρεια μίᾳς βίλλας. Κόπιασε ὅμως νὰ βρῇς στὴν πόλιν μίᾳ βρυσούλα σκεπασμένη ἀπὸ μίᾳ βατομουριά, σὰν αὐτὴ πού μοῦ περιγράψῃς...

Τὸ εἶδα κι' ἐγὼ, Σαρδανάπαλε: στὸ 1ο φυλλάδιο αὐτοῦ τοῦ τόμου ὑπάρχει δημοσιευμένο (στὴ Σελίδα Συνεργασίας) ἕνα ποιημάτι πού μὲ τὴν ἴδια ἰδέα καὶ μὲ τὸν ἴδιον τίτλο («Εἶναι λύπες») σὰν αὐτὸ πού δημοσίεουσα τελευταίᾳ τῆς δ. Βατομούλας Μπουρνιά. Περιέργω, ἀλλ' ἔτσι, γιὰ τὴ δ. Μπουρνιά δὲν εἶναι ἰκανὴ ν' ἀντιγράφῃ. Ἐγὼ ὑποθέτω διὰ ἐπηρεάσθη ἀπὸ τὸ δικό σου χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ καὶ χωρὶς νὰ τὸ θυμῇ, ὅπως κάποτε συμβαίνει. Διαβάζοιμε δηλ. καὶ τί, μὰς κάνει ἐντύπωση, μὰς φρεσιεῖ μίᾳ ἰδέα, κι' ἀργότερα ἡ ἰδέα αὐτὴ μὰς ξανάρχεται, καμμιὰ φορὰ καὶ μὲ τὰ ἴδια λόγια, χωρὶς νὰ θυμώμαστε πὼς κάποτε τὰ διαβάσαμε. Σημειώσε διὰ αὐτὸ τὸ παρατηροῦμε καὶ σὲ πολὺ δόκιμους ποιητές. Τὸ «Πλάσμα τῆς φαντασίας» τοῦ Τυπάλου εἶναι ἰδια ἡ «Ἰννο-cation» τοῦ Λαμαρτίνου. Χαίρω πού ἔχεις μαθήτρια στὸ πιάνο τὴν καλὴ μας Φεγγαροχτίδα. Ἐρχομαι νὰ ποητήσῃς κι' ἄλλες Διαπλάσσο-πυλές.

Ἡ Ἀελίτα πῆρε τὸ Ἀ' Βραβεῖο στὸ διαγωνισμὸ τῆς Μπουνοπούλας κι' ἡ χαρὰ τῆς εἶναι μεγάλη, ἀφοῦ μάλιστα τὸ βραβεῖο αὐτὸ ἦταν ἕνας τόμος μου. Τώρα ρωτιέται: θάβιωθῇ ποτὲ νὰ πάρῃ Ἀ' Βραβεῖο καὶ σὲ Διαγωνισμὸ δικό μου; Καὶ γιὰ τὸ ἔχι: Αὐτὸ βέβαια ἐξαρτᾶται ἀπὸ πολλὰ πράγματα, ἀλλὰ πρῶτα-πρῶτα ἀπ' αὐτὴν τὴν

1931. Μοῦ γράφει ἀκόμα διὰ μακρὸν. Ἐδῶ δὲν εἶναι ἀνέγκη νὰ προσθέσω τίποτα. Μόνο γιὰ τὸ νέο Δημοψήφισμα ἤθελα νὰ πῶ ἀκόμα καὶ ὅτο: Δὲν πρέπει νὰ σὰς ἐνηρεάσουν φίλες, συμπάθειες, παρακλήσεις. Ἀλλὰ νὰ δώσατε τὴν ψήφον σας κατὰ συνείδησιν, σ' ἐκεῖνον καὶ σ' ἐκεῖνη πού εὐκρινῶς πιστεύετε ὅτι ἀναδείχθησαν περισσότερο στὴν κίνηση τοῦ 1931. Ἐταίμόν τοῦ Δημοψήφισμα αὐτό μπορεί νὰ δώσῃ σωστά καὶ δίκαια ἀποτελέσματα.

Ρόδη Οὐράνη, ἔχεις δίκιο. Ἀλλὰ στὴν καρζάλη τῆς γραμματοπλημμύρας συμβαίνουν κι' αὐτὰ καμμιὰ φορὰ. Ἐνα μόνο δὲν μπορῶ νὰ παραδεχθῶ, δι' ἄφρησά ἐξή γραμματα σου ἀναπάντητα! Σήμερα ἔχω μπροστά μου τρία, ἄρα σοῦ ἀπάντησα, ὡς ἐδῶ, στ' ἄλλα τρία. Ὅσο γιὰ τὸ διήγημά σου, ἀφορμὴ συμπαίρνεις διὰ τὸ ἔλαβα, θὰ ἰδῶν ἄρα βέβαια σὲ ὡρὸ καὶ θὰ περιμένῃ τὴ σειρά σου. Ἐννοεῖς διὰ μὴ εἶναι ἀδύνατον τὴν νὰ φάξω. Γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ τῶν «Βιτράχων» εἶπα τότε τὴ γνώμη μου καὶ εἶναι περὶ τὸ νὰ ξαναπῶ τὰ ἴδια. Ναί, ἡ «Στέλλα Βιολάντη» τοῦ κ. Ξενοπούλου εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερὰ του βιβλίου, ἀπὸρρησά ὅμως ὅταν εἶδα διὰ ἔχεις ἀντιπάθεια στὰ «θεατρικά» καὶ διὰ μὲ δυσκολία σὲ κατάρφες ὁ βιβλιοπώλης σου ν' ἀγοράσῃς αὐτὸ τὸ βιβλίο. Μὰ τὸ δρᾶμα, φίλε μου, ὡς εἶδος, εἶναι πολὺ ἀνώτερο ἀπὸ τὸ μυθιστόρημα καὶ τὸ διήγημα, κι' ἀφοῦ ζήτης ἀνώτερες

αἰθητικὰς ἀπολαύσεις, τὰ θεατρικά ἔργα πρέπει νὰ προτιμᾷς. Σοῦ ἔστειλα χαρτί καὶ 8 τετράδια. Ἐλπίζω τώρα νὰ μὴν ἔχῃς πιά παράπονο. Ὁραϊότατα μὴ περιγράψῃς, Βαλέντσια, τὴ ζωὴ σου στ' ὠρεῖα χωριῶ. Ἄν εἶχα τόπο, θὰ δημοσίεουσα ὁλόκληρο τὸ γράμμα σου πού εἶναι πραγματικῶς μίᾳ λογοτεχνικῇ σελίδᾳ. Θάβλεπαν κι' ἐκεῖνοι πού λένε «τί μπορεί νὰ βρῇς στὸ χωριό;» πόσα ὠρεῖα πράγματα ἔχει τὸ χωριό, πού εἶναι ἀδύνατον νὰ τὰ βρῇς στὴν πόλιν, ἐνῶ τῆς πολλῆς τὰ πράγματα—κι' αὐτὴ εἶναι ἡ διαφορὰ—τὰ βρῖσκεις κάποτε καὶ στὸ χωριό. Π. χ. τὴν πολυτέλεια καὶ τὴν εὐμάρεια μίᾳς βίλλας. Κόπιασε ὅμως νὰ βρῇς στὴν πόλιν μίᾳ βρυσούλα σκεπασμένη ἀπὸ μίᾳ βατομουριά, σὰν αὐτὴ πού μοῦ περιγράψῃς...

Τὸ εἶδα κι' ἐγὼ, Σαρδανάπαλε: στὸ 1ο φυλλάδιο αὐτοῦ τοῦ τόμου ὑπάρχει δημοσιευμένο (στὴ Σελίδα Συνεργασίας) ἕνα ποιημάτι πού μὲ τὴν ἴδια ἰδέα καὶ μὲ τὸν ἴδιον τίτλο («Εἶναι λύπες») σὰν αὐτὸ πού δημοσίεουσα τελευταίᾳ τῆς δ. Βατομούλας Μπουρνιά. Περιέργω, ἀλλ' ἔτσι, γιὰ τὴ δ. Μπουρνιά δὲν εἶναι ἰκανὴ ν' ἀντιγράφῃ. Ἐγὼ ὑποθέτω διὰ ἐπηρεάσθη ἀπὸ τὸ δικό σου χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ καὶ χωρὶς νὰ τὸ θυμῇ, ὅπως κάποτε συμβαίνει. Διαβάζοιμε δηλ. καὶ τί, μὰς κάνει ἐντύπωση, μὰς φρεσιεῖ μίᾳ ἰδέα, κι' ἀργότερα ἡ ἰδέα αὐτὴ μὰς ξανάρχεται, καμμιὰ φορὰ καὶ μὲ τὰ ἴδια λόγια, χωρὶς νὰ θυμώμαστε πὼς κάποτε τὰ διαβάσαμε. Σημειώσε διὰ αὐτὸ τὸ παρατηροῦμε καὶ σὲ πολὺ δόκιμους ποιητές. Τὸ «Πλάσμα τῆς φαντασίας» τοῦ Τυπάλου εἶναι ἰδια ἡ «Ἰννο-cation» τοῦ Λαμαρτίνου. Χαίρω πού ἔχεις μαθήτρια στὸ πιάνο τὴν καλὴ μας Φεγγαροχτίδα. Ἐρχομαι νὰ ποητήσῃς κι' ἄλλες Διαπλάσσο-πυλές.

Ἡ Ἀελίτα πῆρε τὸ Ἀ' Βραβεῖο στὸ διαγωνισμὸ τῆς Μπουνοπούλας κι' ἡ χαρὰ τῆς εἶναι μεγάλη, ἀφοῦ μάλιστα τὸ βραβεῖο αὐτὸ ἦταν ἕνας τόμος μου. Τώρα ρωτιέται: θάβιωθῇ ποτὲ νὰ πάρῃ Ἀ' Βραβεῖο καὶ σὲ Διαγωνισμὸ δικό μου; Καὶ γιὰ τὸ ἔχι: Αὐτὸ βέβαια ἐξαρτᾶται ἀπὸ πολλὰ πράγματα, ἀλλὰ πρῶτα-πρῶτα ἀπ' αὐτὴν τὴν

αἰθητικὴν ἀπολαύσει, τὰ θεατρικά ἔργα πρέπει νὰ προτιμᾷς. Σοῦ ἔστειλα χαρτί καὶ 8 τετράδια. Ἐλπίζω τώρα νὰ μὴν ἔχῃς πιά παράπονο. Ὁραϊότατα μὴ περιγράψῃς, Βαλέντσια, τὴ ζωὴ σου στ' ὠρεῖα χωριῶ. Ἄν εἶχα τόπο, θὰ δημοσίεουσα ὁλόκληρο τὸ γράμμα σου πού εἶναι πραγματικῶς μίᾳ λογοτεχνικῇ σελίδᾳ. Θάβλεπαν κι' ἐκεῖνοι πού λένε «τί μπορεί νὰ βρῇς στὸ χωριό;» πόσα ὠρεῖα πράγματα ἔχει τὸ χωριό, πού εἶναι ἀδύνατον νὰ τὰ βρῇς στὴν πόλιν, ἐνῶ τῆς πολλῆς τὰ πράγματα—κι' αὐτὴ εἶναι ἡ διαφορὰ—τὰ βρῖσκεις κάποτε καὶ στὸ χωριό. Π. χ. τὴν πολυτέλεια καὶ τὴν εὐμάρεια μίᾳς βίλλας. Κόπιασε ὅμως νὰ βρῇς στὴν πόλιν μίᾳ βρυσούλα σκεπασμένη ἀπὸ μίᾳ βατομουριά, σὰν αὐτὴ πού μοῦ περιγράψῃς...

Τὸ εἶδα κι' ἐγὼ, Σαρδανάπαλε: στὸ 1ο φυλλάδιο αὐτοῦ τοῦ τόμου ὑπάρχει δημοσιευμένο (στὴ Σελίδα Συνεργασίας) ἕνα ποιημάτι πού μὲ τὴν ἴδια ἰδέα καὶ μὲ τὸν ἴδιον τίτλο («Εἶναι λύπες») σὰν αὐτὸ πού δημοσίεουσα τελευταίᾳ τῆς δ. Βατομούλας Μπουρνιά. Περιέργω, ἀλλ' ἔτσι, γιὰ τὴ δ. Μπουρνιά δὲν εἶναι ἰκανὴ ν' ἀντιγράφῃ. Ἐγὼ ὑποθέτω διὰ ἐπηρεάσθη ἀπὸ τὸ δικό σου χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ καὶ χωρὶς νὰ τὸ θυμῇ, ὅπως κάποτε συμβαίνει. Διαβάζοιμε δηλ. καὶ τί, μὰς κάνει ἐντύπωση, μὰς φρεσιεῖ μίᾳ ἰδέα, κι' ἀργότερα ἡ ἰδέα αὐτὴ μὰς ξανάρχεται, καμμιὰ φορὰ καὶ μὲ τὰ ἴδια λόγια, χωρὶς νὰ θυμώμαστε πὼς κάποτε τὰ διαβάσαμε. Σημειώσε διὰ αὐτὸ τὸ παρατηροῦμε καὶ σὲ πολὺ δόκιμους ποιητές. Τὸ «Πλάσμα τῆς φαντασίας» τοῦ Τυπάλου εἶναι ἰδια ἡ «Ἰννο-cation» τοῦ Λαμαρτίνου. Χαίρω πού ἔχεις μαθήτρια στὸ πιάνο τὴν καλὴ μας Φεγγαροχτίδα. Ἐρχομαι νὰ ποητήσῃς κι' ἄλλες Διαπλάσσο-πυλές.

Ἡ Ἀελίτα πῆρε τὸ Ἀ' Βραβεῖο στὸ διαγωνισμὸ τῆς Μπουνοπούλας κι' ἡ χαρὰ τῆς εἶναι μεγάλη, ἀφοῦ μάλιστα τὸ βραβεῖο αὐτὸ ἦταν ἕνας τόμος μου. Τώρα ρωτιέται: θάβιωθῇ ποτὲ νὰ πάρῃ Ἀ' Βραβεῖο καὶ σὲ Διαγωνισμὸ δικό μου; Καὶ γιὰ τὸ ἔχι: Αὐτὸ βέβαια ἐξαρτᾶται ἀπὸ πολλὰ πράγματα, ἀλλὰ πρῶτα-πρῶτα ἀπ' αὐτὴν τὴν

ναί κι' ἐκεῖνοι πού ἐρχονται σχεδόν ἰσοδύναμοι, μὲ δυο-τρεις μόνο πόντους λιγώτερο. Τάποτελέσματα τοῦ τρέχοντος Διαγ. πρὸς σύνθεσιν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων καὶ ἡ προκήρυξη τοῦ νέου, θὰ γίνον, καθὼς εἶπα, στὴν ἀρχὴ τοῦ 1932, ὥστε νὰ λάβουν μέρος καὶ οἱ νέοι συνδρομηταί, πού ἄλλοτε τοὺς ἔκανα νὰ περιμένουν ἐξῆς μηνὲς ἢ ἕνα χρόνο γιὰ νὰ στείλουν κι' αὐτοὶ οἱ καίρινοι Ἀσκήσεις.

Ἡ Νύμφη τοῦ Ἰονίου μὴ γράφει διὰ: μὲ μεγάλη χαρὰ εἶδε τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ψευδωνύμου τῆς, μὲ μεγάλη εὐχαρίστησιν θὰ στείλῃ γελοιογραφικὰς κάρτας στὸ Διαγωνισμὸ τοῦ Λυσίου, κι' οἱ καὶ σὲ νησί τῆς τὸν «σηματογράφο» τὸν λένε «τηλεγράφο» ὅπως στὴ Ζάκυνθο. Κι' αὐτὸ ἐξαφορμῆς μίᾳς περιγραφῆς τῆς Ζακύνθου ἀπὸ τὸν κ. Ξενοπούλου πού ὑπάρχει στὰ «Νεο-ελληνικά» τῆς τάξης τῆς, καὶ πού ὁ καθηγητῆς τῆς, ἐπειδὴ εἶναι κι' αὐτὸς Ζακυνθινός, τοὺς τὴν ἐξηγήσει τόσο ὠρεῖα... Μοῦ στέλνει καὶ μίᾳ σειρά Π. Πνευμάτα, πού μερικὰ βέβαια θὰ ἐγκριθοῦν ἄλλο ζήτημα ὅμως ἂν θὰ τὸ εὐνοήσῃ κι' ὁ κληρὸς γιὰ νὰ δημοσιευθῇ.

Σ' εὐχαριστῶ, Μικρὰ Σειρομάχος, πού μοῦ ξαναγράφεις τόσο γρήγορα. Γιατὶ μίμους ἐδδομάδα δὲν εἶναι βέβαια πολὺ, ὅτε θὰ «θῶμνα» ἂν ἔκανες καὶ δυο καὶ τρεῖς. Βέβαια, ἡ εὐχαριστησί μου εἶναι νὰ μοῦ γράψετε ὅσο τὸ δυνατό συχνότερα, δὲν ἀπαίτῶ ὅμως κι' ἀπὸ κανένα νὰ μοῦ γράφῃ τακτικά, τακτικώτατα καθ' ἐδδομάδα, γιὰτὶ ἔξω πὼς ὑπάρχουν καὶ μαθητὰ καὶ ἄλλες ἀσχολίες... Χαίρω πού σοῦ ἀρέσουν τόσο τὰ περιεχόμενά μου καὶ πού βρῖσκεις ὅτι «συσχεσμένα ὄλα τὰ καλύτερα καὶ ἐκλεκτότερα» γι' αὐτὸ θὰ προσπαθῇς νὰ ἐγγράψῃς κι' ἄλλα παιδιὰ καὶ νὰ τὰ κλέμης νὰ χουν τὴ χαρὰ πού ἔχεις ἐδῶ τώρα.

Κυρὰ τῆς Θάλασσας καὶ Οὐράνιο Τόξο, δὲν ἔχετε δίκιο. Καμμιὰ, ἡ ἀλαχίτη χασμωδία δὲν ὑπάρχει: σ' ἐκεῖνο τὸ στίχο. Εἶναι σωστότατος δεκατριούλαδος, ὅπως κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι τοῦ συνέτρου, μὲ δυο συνιζήσεις: πολὺ ἰδιότροπο πού ἀμέσως θὰ τὸν σπάσῃ.

Γίνεται δηλαδὴ συνιζήσιν στὸ πολὺ - ἰ καὶ στὸ πού - ἰ. Στὰ δυο αὐτὰ σημεία θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ καὶ ἐκθλιψή, δηλαδὴ:

πολ' ἰδιότροπο π' ἀμέσως θὰ τὸν σπάσῃ

ὁπότε πάλι ὁ στίχος θ' ἔχε 13 συλλαβές, δὲν θάταν ὅμως τόσο μετρώς καὶ μουσικός, ὅσο εἶναι μὲ τὴν συνιζήσεις. Ἐσπετε πότε θὰ ἦταν χασμωδία; ὅταν τὸ υ - ἰ καὶ τὸ συ - α θάπρεπε νὰ μετρηθῶν ὅχι ὡς μία, ἀλλὰ ὡς δυο συλλαβές, γιὰ νὰ συμ-πληρωθῇ ὁ δεκατριούλαδος, ὁπότε θὰ χωροῦσε μεταξὺ τους κι' ἕνα σὺμφωνο, γιὰ νὰ λείψῃ ἡ χασμωδία (ἂς ποῦμε πολ

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Απορρίπτονται: «Ηλιοβασιλευμα» του Τ. Φ. Α. Δεν είναι κακογραμμένο, αλλά έχουμε δημοσιεύσει τόσα πολλά «ηλιοβασιλευματα» στη Σ. Σ. Σ., ώστε πρέπει να είναι κάτι εξαιρετικό για να μη φανεί άναρχη επανάληψη. «Η θάλασσα» του Γυαντιαίου Νάνου. Πολύ στομφώδης ή περιγραφή και γραμμένη σε ανώμαλη γλώσσα. Άλλο γράφει «τόν ελαφρόν φλοισθόν της» και άλλο «τίς ώρατες φεγγαρόλουστες βραδυές». —Τό πατρικό σπίτι» του ίδιου. Τό θέμα καλό και θά ήταν δημοσιεύσιμο αν δεν τό χαλούσε ή γλώσσα. «Άς τό ξαναγράψω» ο Γ. Ν. στη γλώσσα μας, άς τό χτενίσω λιγάκι και άς κάνω εκτενέστερο τό τέλος, —γιατί τελειώνει πολύ άπότομα— και άς τό ξαναστείλω. —«Πεπωμένο» της Α. Β. Γ. Τό θέμα ώρατότατο και τά δύο πρώτα τετραστιχα άπολύτως άρτια. Άπό τό τρίτο όμως τετραστιχο και κάτω, και ή στιχογραφία και ή διατύπωση χαλάει. Π. χ. «Πιό επίμονα σάς σφίγγει ή δούνη, —άπαυσιζόμενα υψώνεστε σιωπηλά» είναι στιχοί έντελώς άουμβιβαστοί μεταξύ τους. Γιατί δεν άρκει νάναι οι συλλαβές σωστές. Πρέπει και ο τονισμός να είναι εκεί πού ταιριάζει. —«Άνδρος» του Ρυγολέτου. Έντελώς άτεχνο στη διατύπωση. Πολλοί στιχοί του δεν έχουν καμμία έννοια. Π. χ.: «Άνδρος πού νιούς ξετράλανε». **Θεριεύεις γερατιά.** —«Στροφοβλές» του ίδιου. Τά ίδια έχω να πώ και γι' αυτό. «Ο Ρ. έχει άρκετή ευχέρεια στη στιχογραφία, αλλά βάζει λέξεις στη σειρά χωρίς να δίνει καμμία σημασία στο νόημα της φράσης. Π. χ.: «Κλαίει το σύμπαν σούσωμο την **αθλία φθορά**», «Άλλ' όμως εις τό είναι μου—του **φαρμακιού πιθάρι**». Τί σημαίνει «τό φαρμακιού πιθάρι»; Έπειτα, ο Πλάστης δεν έχει ποτέ «φούρκα». Μπορεί να έχη όργη, θυμό, αλλά φούρκα ποτέ. —«Σκέψη» του Ρασπουτίν. Παρομοίωση, όχι πολύ επιτυχημένη. Τό δεύτερο τετραστιχο έντελώς άτεχνο. —«Ο βασιλιάς Όλυ» του Δαν. Κορτζέ. Πεζή μετάφραση του «Erlkönig» του Goethe, άπό τό... Γαλλικό. Γιατί στη γλώσσα αυτή ο Erlkönig μεταφράζεται «Le roi des aulnes» δηλ. αυτολεξεί «Ο βασιλιάς των κληθρών». Έπομένως aulnes = κληθρές και όχι όνομα άμετάφραστο. Όσο γιά τ' άλλα, ο Δ. Κ. άς κοιτάξη την άπάντησή πού έδωσε στη Δαναΐδα, στο 47 φυλλάδιο, όταν έστειλε μετάφραση του ίδιου ποιήματος. —«Ποιά είναι ή ζωή» της Μ. Ν. Μ. Τι άπισιόδοξο! Όχι, ή ζωή δεν είναι καθόλου έτσι. Βέβαια πεθαίνει ο κόμος, δυστυχεί, αλλά και καινούργιες ζωές βγαίνουν στο φως, και χαίρονται και εύτυχούν, κάνουντας και τους άλλους εύτυχημένους. Δεν πιστεύω να έχη στ' αλήθεια αυτές τίς ιδέες ή Μ. Ν. Π. Μάλλον «φιλολογία» κάνει. Άλλά φιλολογία δεν είναι μονάχα τά θλιβερά θέματα. —«Ο Μάρμαρα-Πέτρος» του Νικηφόρου Ούρανο. Κακογραμμένο, χωρίς καμμία πλοκή, άτεχνο στη σύνθεση και στην ανάπτυξη. —«Ιστορία ενός

κόρακα» του Μαρίνου Βέργι. Νοστιμότητα ή ιστορία του μικρού κόρακα, με τό τραγικό τέλος, αλλά δολόηρο τό κομμάτι πού άναστατα γραμμένο και άσύνδετο. Να τό ξαναγράψω ο Μ. Β. και νά ποντας ριориσθί στο θέμα του, αφήνοντας παρεκβάσεις και δίνοντας καλύτερη προσοχή στο σχηματισμό των φράσεων του. —Τά παιδικά χρόνια» της Μ. Α. Στίχοι γοινοί, θέμα κοινό. Άπό τη φίλη μας περιμένω κάτι καλύτερο. —Θά κολουθήσω.

Σημ. —Όσοι, προγενέστερα άπό τη δήλωσή μου, έστειλαν δυό κομμάτια και τους άπορρίφθηκαν— ή δημοσιεύθηκαν και τά δυό— ένα μόνο έχουν δικαίωμα να ξαναστείλουν τώρα.

Η Διάπλασις ασπάζεται του: φίλους της: **Λαμπαδιαν** (δεκτές) **Ανδριώτικη** **Αύραν** (έστειλε) **Δωδεκανησιακόν Πόθον** (έστειλε) **Λα** τό λάθος στη Μ. Άγγελία σου ήταν πολύ εύνόητο: οι **σκάβοι** έγιναν **Σκάβοι** **Μαρίνον Βέργιν** (έλαβα) και τό δεύτερο: αλλά όπως σε είπα και γιά τό πρώτο, αυτά πρέπει να συνοδεύονται κι' άπό τίς εικόνες τους) **Εύαν** (να), αυτό τό μελάνι είναι πολύ καλό. 9ά τό διαβάσω) **Μαρίαν Ν. Δέστου** (έλαβα, εύχαριστώ) «Οδηγόν έστειλα» **Ιωάν. Ν. Λιβανόν** (έλαβα, εύχαριστώ) **Ζουζούλαν Ζούρη** (ή «Άδελφούλα μου» τιμάται πρ. 25,50 με τό ταχυδρομικά) **Μπουραϊάν** (τίς έλαβα όλες, ήσυχασε) **Τρελόν Βιολίσταν** (καλό τό Π Πνεύμα· άλλ' αυτό, έξέρεις, επειδή είναι πάρα πολλά, δημοσιεύονται με κλήρο, ώστε δεν μπορώ να σου πώ αν θά δημοσιευθί ή όχι· κακώς δημοσιεύθηκε κι' εκείνη ή Άγγελία· δεν θά την πρόσεξα) **Ρόδη Ουράνην** (σου είχα άπαντήσει παραπάνω, όταν έλαβα και τό γράμμα σου της 2 Νοεμβρίου· ω, μά είμαι πολύ εύχαριστή μένη γιά όλ' αυτά πού μου λές!) **Έδουάρδον Μπιάνκο** (έλαβα αυτή τη στιγμή κι' έστειλα νέα έτήσια άπόδειξη) **Χωρίς Φτερά** (εύχαριστώ πού μου έπέστρεψες τό σταλέν κατά λάθος· διαβάζω τό συγχαρητήριο σου στη Μόννα Βάνα) **Δημ. Ι. Τσελεπήν** (χαίρω πολύ· τη συνδρομή σου μπορείς βέβαια να στείλεις άπό τώρα· οι λύσεις δεκτές· πώς σου φαίνονται λοιπόν τά Νέα του 1932;) **Γιώ** (φάρμακο κατά της τριπλής; ή θέληση και μόνη! τά φυλλάδια αυτά υπάρχουν· καθένα δρ. 2,60 με τό ταχυδρομικά) **Τζών Μπατόπουλο** (στο φίλο μας **Άν. Θο.** έστειλα τά φυλλάδια 1-44 μαζί, στις 7 **Όκτωβρίου**· και τό επόμενο τακτικά καθ' έδωμάδα· πώς δεν έρχονται;) **Δ. Μ. Δημητριάδην** (καθώς είδες, γιά τό δημοψήφισμα των Φενωνώνων έδωσα προθεσμία μέχρι τέλους Μαρτίου· καμμία παράταση δεν σκοπεύω να δώσω) **Δευκάταν** (καλό ήλθεσ σάς Άθήνας· με χαρά θά σε ιδώ και στο γραφείο μου) **Γεώργιον Δ. Σκουρτσών** (χαίρω πολύ· Όδηγόν και φυλλά. έστειλα· αλλαγή διευθύνσεώς σου ο Μ. Μ. δεν μου έστειλε) **Χρυσούλαν Άντωνιάδου** (πολύ εύχαρίστης!) **Ευ-**

στράτιον Παξινόν (έστειλα) **Σένοιαστον Άπάχην, Διάναν** κτλ. **Είς όσας έπιστολάς έλαβα μετά την 10 Νοεμβρίου**, θάπαντήσω στο έρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 256ου Διαγωνισμού Λύσεων. Αί λύσεις του φυλλαδίου τούτου είναι δε' εταί μέχρι της 21 Ιανουαρίου.

686. Δεξιόγινος
Σου προξενεί τό πρώτο μου
Και σύγχυση και ζάλη
Σ' ένώνει με τό δεύτερο
Συγγένεια μεγάλη
Τ' όλο γυρεύουν οι φτωχοί
Άπό την εύπλαχνη ψυχή.

687. Στοιχειόγινος
Μη τολήμης σ' ένα ζώ
Κι' ένα μόνο να προσθέσης:
Θά σ' εκδικηθί αυτό,
Θά σε κάνει να πονέσης.

688. Μεταγραμματισμός
Άλλάζω τό καιμό της
Και τότε τί μελάς!
Χαλάει ή συνήθεια
Κι' άρχίζει ο καυγάς.

689. Αίνιγμα
Με σώμα και με ούρα
Στά ύψη άνεβαίνω
Χωρίς νάμια άετός.
Μά γιά να μη τους φύγω,
Μ' έχουν και δεμένο
Χωρίς νάμια τρελός.

690. Δικτυωτόν
* * * * * = Όχι καύχημα
* * * * *
* * * * * = Όχι άκριβόν
* * * * *
* * * * * = Όχι άδυναμία
* * * * *
* * * * * = Όχι άπροσύνη
Και καθέτως τά ίδια.

691. Κρυπτογραφικόν
12345162 = Εύρωπαϊκή πόλις
232162 = Άσιατική χώρα
3562 = Όπωροφόρον
421562 = Εύρωπαϊκή χώρα
5164 = Ποταμός της Ρωσίας
6212 = Νήσος του Ίνδικου.

692-696. Μαρικόν Γράμμα
Τη προσθήκη ενός γράμματος
εις έκάστην των κάτωθι λέξεων,
πάντοτε του αυτού, να σχηματισθούν δι' αναγραμματισμού πέντε νήσοι:

697. Έπιγραφή εκ Τριπλής
Άκροστιχίδος

* * * Τά τρία πρώτα γράμματα
* * * τα έκάστης των κάτωθι
* * * ζητούμενων λέξεων να
* * * τεθούν εις την θέσιν των
* * * άσπερίσκων, και θά σχηματισθί Έπιγραφή της
* * * όποιος ζητείται ή άνάγνωσις:

1, Μόνιμη περίφημος 2, Βασιλεύς, πάτη δημοικού ήρωος 3, Εύγενές μετ' άλλων 4, Άρχαία έορτή 5, Τεχνίτης, εργάτης 6, Χρονική μονάς.

698. Μικτόν
ου-ν-οι-λγ-α-ν-οι-οι-πλ-εε

699. Γρίφος
ΠΑΡΑ δῆγμα τινά μῆλα ν
έγειρε

[Άπό την βραβευθεΐσαν εις τό Πένταθλον Συλλογήν του ΚΑΠΟΙΟΥ].

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. Άσκήσ. του φυλ. 36

501. Ίσις, (ις, ις.) — 502. Όρος-δνος. — 503. Άλκίνοος-Νικόλαος. 504. Τό παλλίδι. — 505.

Α 506. ΠΟΥΛΧΕ-ΡΩ Σ Σ Ι Α ΡΙΑ (Ουράλια, ύπερ, λίρα, χέλι, έπιχειρα, ροιά, έρεια, Άρία.) — 507. Μ Δ Μ Α Κ Ε Δ Ο Ν Ι Α (ΜΑΝ, ΚΕΔρος, ΙΩ Α Ν Ν Α (ΜΑΝ, ΙΑΒΑ.) — 508. ΚΙΜΩΝ (Έκτωρ, Αίμος, Ίμβρος, Λωβός, ΆΝάγρως.) — 509. Μήδεια πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε. — 510. Σ' εύχομαι έτη πολλά, (σ' εφ'χο μ' ε, έτη πολλά.) — 511. Theatre (the, atre). — 512. Balzac est un grand écrivain. (Η άνάγνωσις κατά στίχον, βουτροφιδόν).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διά 1 έως 10 τό πολύ λέξεις με άλλα στοιχεία δρ. 6, τό ελάχιστον τίμημα. Πέραν των 10 λέξεων 60 λεπτά ή λέξεις με παγία δε στοιχεία λεπτά 70 και με κεφαλαία δρ. 1. Ό χωριστός στίχος δρ. 3. Οι μη συνδρομηταί πληρώνουν τά διπλά. Η προπληρωμή είναι άπαραίτητη.

ΛΑ' — 703 |

Ο Γόρδιος Δεσμός θεωρώτα εύχαριστεί διά τας εύχάς του 47ου φύλλου.

ΛΑ' — 704 |

Στις 25 Νοεμβρίου κυκλοφορεί τό δεύτερο φύλλο της: **ΛΟΓΟΙ ΕΧΝΙΑΣ** Δις: Α. Ασημακόπουλον, Λεόντιον, Λύκειον. Άνω Πατήσια, Άθήνας. Έποστηρίζοντας τους ύπερευχριστάς. Περιομένω άπό τους. Έξάμηνος συνδρομή 15 δραχμές.

ΛΑ' — 705 |

Μετά μεγάλης μου λύπης άποχαίρετώ όλα τά Διαπλάσσοιλας. Όσοι γνωρίζουν ή όνομα μου συνεχίζουν την έλληνογραφία. **Έλπιδοπέλχη Πορφύρα**

ΛΑ' — 706 |

ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Α ΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Γ ΔΙΑΓΟΝΙΣΜΟΥ: Βραβεία 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

ΛΑ' — 707 |

Ε ύπατριδάι, δεν έζητησα δά την αὐτοβιογραφίαν σας! Ούτε έθασα εν άμφοβόλῳ την μετριοφροσύνην και ευγένειάν σας. Είσαθε πράγματι ευγενείς, ύπερόχοι, ιπποταί, ήρωες τελοσπάντων. Όνηχοί κοινός έγώ, πός θά διασταυρώσω μαζί σας τό ζήφος; Έπιπροσέτι μου, ευγένεσται, να μεταστροφώ εις

ΒΑΡΟΝΟΝ ΝΤΕ ΤΡΙΣΚΑΤΑΡΤ!

Και λάβετε στάσις άμύνης, ευγενέστατοι! Μαρκήσιος ντε Λουβουά — Άσλανίδης. Κόμης ντε Όλιβαρέ — Λαμπαδάκης. Χάχαχαχα...

ΛΑ' — 708 |

ΧΡΥΣΟΠΕΙΡΟ. Δεν είμαστε συγγενείς, γνωρίζομαστε όμως καλά. Τώρα είμαι έσωτερική στο Κολέγιο. Κάποτε θά συναντηθώμε. Θέλω να σε παιδεύω, άγαπητή μου

ΠΑΛΛΗ ΑΘΗΝΑ

ΛΑ' — 709 |

Ευγενική **Γόρδιος Δεσμός**, δέξου αν και άργά, χίλιες εύχαριστίες γιά τό ύπορφα δάρα.

ΛΟΕΚΡΙΝ — ΝΟΣΤΡΑΔΑΜΟΣ

ΛΑ' — 710 |

Δράττομε και μάλιστα στη φάκα όπως έσένα. **Νυφούλα** τ' **Εύρανο**. Και γιά να μάθης τί άζίζουμε, **Μονάκριβη**, σου λέμε ότι είσαι ή **Κωστή**.

Φρονιμοπάλαβες

ΛΑ' — 711 |

Α νταλλάσσω τετραδιάσια, άπαντώ άμέσως. Στείλατε Άννα Ιωαννίδου Σομβολαγογράφου, Ηράκλειον. **Αύγουλα**